

DRAUGAS

KATALIKISKAS LAIKRASTIS PASVĘSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ REIKALAMS.

VOL. II. (METAI II.)

WILKES-BARRE, PA. RUGSĖJIS (SEPTEMBER) 1, 1910 M.

No. 35.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21st, 1908, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE, PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

ŠEŠIOLIKTOJI NEDELIA PO SEKMINIŲ.

Lekcija. — Ephes. III, 13—21. — Broliai: Meldžiu, idant nebutumite nuliudę dėl mano vargų už jus, kurie yra jūsų garbė. Todėl klaupiu ant mano kelių prieš mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus tėvą, kurio vadinasi visas tėviškumas danguose ir ant žemės, idant jums duotų pagal savo garbės turtingumą, idant butumite pastiprinti per galybę, per jo dvasią ant vidurinio žmogaus, idant Kristus gyventų jūsų širdyse per tikėjimą, išakninti meilėje ir patvirtinti. Idant galėtumite suprasti su visais šventais, koks yra platumas, ir ilgumas, ir augstumas ir gilumas, ir pažinti Kristaus meilę, pereinančią visokią mokslą, idant butumite pripildyti visokiu Dievo pilnumu. O tam, kursai gali apščiama padaryti viską, nekaip meldžiame arba išmanome, pagal galybę, kuri veikia mumyse, tam garbė bažnyčioje ir Kristuje Jėzuje per visas kartas amžio amžių. Amen.

Evangelija. — Luk., XIV. — Anuo metu, kad įėjo į vieno prakilnesnio farizėjaus namus, kad valgytų duonos subatoje, o jie jo tykojo. Ir štai kažinkoks išpustas žmogus buvo prieš jį. O atsakydamas Jėzus mokytiniams įstatyme ir farizėjams, tarė: Ar pridera gydyti subatoje? Bet jie tylėjo. O jis paėmęs išgydė jį ir paleido. O atsakydamas tarė jiems: Teįpuola keno iš jūsų asilas arba jautis į šulnį, ar ne tuojau ištrauks jį subatos naktį? Ir negalėjo jam atsakyti ant to. Ir pasakė taipos panašumą užkviestiems, regėdamas, kaip rinkosi pirmąją vietą, tardamas jiems: Kad busi užkvieštas į vestuves, nesisėsk ant pirmosios vietos; idant nebutų pavadintas padoresnis už tave; atėjęs tas, kurs tave ir jį pavadino, netartų tau: Duok šitam vietą, o tuomet gautum su gėda paskutinę vietą. Bet kad busi pakviestas, ateik sėskis ant paskutiniosios vietos ir kad ateis tas, kurs tave užkvietė, tars tau: Prieteli, pasitrauk augščiau. Tadą bus tau garbė prieš drauge sėdinčius. Nes kiekvienas, kurs save augstina, bus pažemintas, o kurs nusižemina, bus išaugštintas.

“BAŽNYČIA — MŪSŲ MOTINA.”

Šios dienos evangelija yra išreiškimu Dievo meilės link mūsų, savo vaikelių, Dievas į mus silpnus gailestingai veizi. Kuomet Jis įsako, jog kiekvienas, kuris nori ineiti į Dangaus Karaliją, tur būti apkrikštytas, Jojo įsakymų aiškintoja, neklaidingoji Bažnyčia, mus mokina, jog krikštaitas iš vendens vardan Tėvo ir Sūnaus ir šventosios Dvasios yra ysiškai reikalingas, jei tik jį galima apturėti; bet

jei žmogus da neapturėjęs krikšto, būtų nukankintas dėl tikėjimo, tas jo pasišventimas taptų jam krikštu iš kraujo. Taip-gi jei žmogus da neapkrikštytas mirtų tikroje atgailoje, nužemintame Dievo valiai atsidavime, karštoje Dievo ir artimo meilėje, su tikru noru daryti tą viską, ką Dievas nor, kad jis darytų, toks žmogus mirtų išganingoje krikšto malonėje, kurią Bažnyčia pavadino troškimo krikštu.

Tas pats ir su Gavėnios pasnyku; niekas nėra priverčiamas pasnykauti, kas pasnykauti negali.

Šios dienos evangelija paaiškina mums Sekmadienio šventimo priedermę. Bažnyčia įsako Šventų Mišių sekmadieniais ir šventėmis klausyti ir nuo sunkių darbų susilaikyti. Žydų įstatymas apie subatos užlaikymą buvo daug rūstesnis. Tečiaus V. Jėzus subatoje išgydęs ligonį, užklausė farizėjų, kurs iš jų nenorėtų subatos dienoje ištraukti iš duobės įpuolusį jon savo gyvulį? Pridera tad ir mums daryti gerus ir gailestingus darbus sekmadienį, susilaikant nuo sunkių, kasdieninių darbų. Bet ir čia atsitikimai gal būti, kuomet tokie darbai yra ypatingai reikalingi, ir todėl gal būti daleisti. Taip-pat sekmadieniais nėra priedermės eiti bažnyčion šv. Mišių klausyti, jei sergi ar kas kitas serga, ir turi reikalą ligonį prižiūrėti.

Keblumas esti tame, kad ne kiekviens yra taip sąžiningas kad teisingai tokią dispensą galėtų pritaikinti prie savo atsitikimo. Duokim, pasilieki Sekmadienį namieje nes lyja, nors tas lietus nesulaiko tavęs nuo kasdieninių užsiėmimų; arba sėdi namieje, nes galvą skauda, nors tas tam visai kliuties nedaro, kad dalyvauti pasilinksminime; arba atlieki darbą šventadienį, kurį lengvai galėjai atlikti šiokiadienį, — kas tokiuose atsitikimuose gal išteisinti nuo kaltės?

Sekmadienis yra ypatinga Dievo diena ir mūsų priedermė yra ją ypatingu budu Dievui pašvęsti, kaip Jo yra įsakyta.

NUO REDAKCIJOS.

Užpraeitame “Draugo” numeryje tilpo didžiojo altoriaus paveikslas, bet paaiškinimas buvo apleistas. Taigi šičia paaiškiname, jog tas altorius yra dirbamas į šv. Petro ir Povilo lietuvių bažnyčią, kuri dabar yra statoma Elizabeth, N. J. Augščio altorius bus 36 pėdų, pločio 26, atsieis \$230,00 visas bus iš aržuolo. Plianus padarė architektorius Louis H. Giele (kursai ir bažnyčią stato), dirba gi American Seating Company. Kun. B. Žindžius ir visi parapijiečiai turės teisę didžiuties iš tokio puikaus ir aistetiško altoriaus.

KAS GIRDĖTI LIETUVOJE

Utena, Uk. apskr. Utenos gyventojų paduota prašymas vyriausybei leisti mokyti Utenos miesto mokykloje prancūzų, vokiečių ir lotynų kalbų.

Marijampolė, Suv. gub. Šiomis dienomis gubernatoriaus valdininkai daro revizijas valdžios įstaigose. Rugs. 5 d. (liep. 23) 11 val. ryto žemsargių viršininkas-poručikas Liger nusišovė. Bene dėl revizijos: mat, išaikvojęs valdžios pinigų.

2,000 ligonių. Vitebsko gub. miestelyje Gorodok susirgo dizenterija daugiau kaip 2,000 žmonių. Mirė jau 150. Baisiau negu kolera.

Tauragnai, Ežerėnų apskr. Liepos 18 d. Tauragnuose buvo lietuvių vakaras. Vaidino net 3 komedijas: "Tarnas in painiojo", "Velnias ne boba" ir "Kvailą supras, aklą pažįs". Paskum buvo deklemuojamos eilės ir šokiai. Programa vakaro, kaip matyti, buvo plati, bet išpildyti pavyko. Mėgėjai savo roles apskritai atliko puikiai. Surengė tą vakarą Mikas Kunigėlis ir kunigas Šnapštis.

Naumiestis, Reseinių apskr. Čia p. Srūgio tartoke mašina užmušė vieną darbininką. Jis norėjęs medį mašinon indėti, bet ne taip pataikęs: medis iššokęs iš mašinos ir įspyrė jam pilvan. Neilgai pasirgęs, mirė.

Tą dirbtuvę, reikia paminėti, p. Srūgis, lietuvis, įsitaisė savom rankom. Joje ir lentas piaunama ir malama ir skideliai drožiama. Jo sūnus dar mažas, bet ir tai matyti, kad labai gabus: jau gražiai nudrožia stovylėles žmonių arklių, šunų ir t.t. Talentuota šeimyna.

Šiauliai, Kauno gub. Liepos 6 d. Šiauliuose sudegė palaikiai namai, kartu sudegė ir jaunas 21 m. vaikinys. Gulėjo jis ant augšto, pabudo, kad jau visas stogas buvo apsiaustas liepsnos ir nebesuskubo nultipti. Vaikinas rengė važiuoti į Ameriką. Iš Amerikos buvo gavęs šipkartę ir gerokai pinigų. Kiti sako, kad vakarą jis buvo gerai išgėręs. Gailu jauno vaikino.

Subačius, Ukmergės ap. Subačiūje taip gerai girtuoklystė išsiplėtojusi, kad retas šventadienis praeina be peštynių ir be kraujo. Rėkavimai ir pasigėrusių bliovimai aludėse, tai jau priprastas dalykas. Štai liepos 18 d. per atlaidus Panelės Šv., girtuokliai susipešę užmušė jauną vaikina, Kavoliūną iš Terpeikių sodžiaus.

Tą pačią dieną Lukonių sodžiūje susidariusi gauja ištvirtėlių vaikinių užpuolė to paties sodžiaus ūkininko G. namą ir sudaužė pagaliais ir akmenimis visus jo langus.

Akmenė, Šiaulių ap. Lepos 23 d. Čia praėjo labai baisi audra, su viesula smarkiu lietumi ir griauštiniu. Viesula išvartė medžius, o lietus langus iškulė. Mūsų žmonės labai daug nukentėjo. Tokios audros dar čia niekas nebuvo matęs.

Laukuva, Reseinių apskr. Arti Girininkų sodžiaus durpynėje rasta O. Pamedintienės lavonas. Ji netoli nuo tos durpynės gyveno menkoje pirklyje, atsiskyrus nuo savo vyro. Kas ją užmušė ir dėl ko, nežinia. Lavonas rasta po 10 dienų ieškojimo.

"Viltis".

Skriaudžiai (Marijamp. pav.). Liepos 28 d. naktį gerokai įkaušę trys vaikinai susimušė ir vieną iš jų M. Bielkevičių mirtinai papiovė. Iš papiovikų vieną jau suėmė, kito nesuranda. Minėti vaikinai ir kiti jų draugai besitrunkydami naktimis ir blėdis bedarydami žmonėms labai įsiipyko.

Bartininkai (Vilkav. pav.). Liepos 27 d. per Šv. Onos jomarką trys įkaušę vaikinai eidami namo pavijo 4 merginas. Vienas iš tų vaikinių puolėsi tas merginas draskyti. Kuomet merginos nuo jų traukėsi vienas vaikinys puolėsi mušti. Laimė dar, kad merginos buvo stipresnės, tai tą vaikina sviedė į šalį ir prasišalino. Gėda tokiems vaikiniams!

Pažeriai (Vilkav. pav.). Šiomet Pažerių Gavronskis parsigabeno į savo dvarus vasaros darbams dirbti kelias dešimtis darbininkų net iš Siedlecko gub. (iš Lenkijos). Mat ponas-patriotas turbūt norėjo savo "rodaków" sušelpiti. Bet ir lenkiškieji "chamai" nepažįsta geru "obyvatelskų" norų. Keikdami p. G. darbus, jo užmokesnį ir tas sudygusias bulves, kuriomis juos bandyta maitinti, darbininkai išsiskraidė po kitus apielinkės dvarus.

Pažerių dvaro užveizda net su policijos pagelba norėjo aiškinti atėjūnams jų "pačių interesus" bet nepasisekė. Vilkaviškio pav., kai-kur, už darbo dieną mokama dabar po rublį. Ponas G. tiek mokėti nebenorėjo, ir pargabenti darbininkai pabėgo.

Ilakiai (Telšių pav.). Liepos 16 d. Vartotojų Draugijoje buvo apyskaita. Atrasta, jog per šį pusmetį apyvartos buvo 7324 rb. 57 kap., o gryno pelno apie 454 rub. Senosios valdybos padarytų skolų per šį pusmetį užmokėta 758 rub. 41 kap.; liekasi mokėti skolos 400 rub.

Ramygala (Panev. pav.). Mokytojas ir valstiečiai. Mokytojas Artiukas užsimanė, kad valstiečiai duotų jam berną arba paskirtų pinigų pasamdymui. Valstiečiai per sueigą atsisakė. Bet atėjo iš žemiečių viršininko įsakymas, kur pasakyta, kad "jei nesamdot berno, tai eikite patįs". Visų pirma pradėjo varyti "vybornuosius", o už neklausymą buvo paskirta 2 rb. ar 2 paros šaltojon. Kaikurie, bijodami bausmės, ateina, o kiti priešinasi. Valstiečiai siuntė prašymą ir gubernatoriui. Gubernatorius paliepė žemiečių viršininkui tą dalyką ištirti. Žem. viršininkas tik sužinojo, kurie tam naujam įvedimui priešinosi, ir išvažiavo. Viskas liko po senovės ir dabar padieniui (neišskiriant nei šventadienių) valstiečiai turi eiti pas mokytoją bernauti. Gera baudžiava.

Joniškis (Šiaul. pav.). 18—VII Skarių kaime ištiko gaisras. Trijų ukininkų, Steponaičio, Jurgaičio ir Čepaičio sudegė beveik visos triobos. Viršminėtas kaimas jau kelinti metai tariasi skirtis į vienasėdijas, bet ligšiol neišsiskyrė. Jei būtų susitarę, tik vienas tebutų nukentėjęs. Dabar gal jau susitars.

"Liet. Ukininkas."

Kaunas, kunigų permamos. Kun. Skobeika, buvęs Rumšiškio kamendorius, paskirtas į Kėdainius kamendoriu mi. Kun. Čepėnas, Kėdainių kam., perkeltas į Pabiržę kam. Kun. Korzonas, Pobiržės kam., perkeltas į Radviliškį kam. Kun. Janušas, Radviliškio kam., perkeltas į Pavandenį kam. Kun. Puidakas, Kovarsko kam., perkeltas į Vabalninką kam. Kun. Karosas, Vabalninko kam., perkeltas į Reseinius kam. Paskirti naujai pašvęsti kunigai: Bialozo-

ravičius į Kovarską, Aužbikavičius į Kalvarią, Balčiūnas į Garždus, Dombrauskas į Naumiestį Pan. pav., Kačkus į Saločius, Survila į Telšius, Lukšas į Krakes, Turlaj į Vadoklius, Vaitekunas į Rietavą, Vaitkevičius į Vilkiją, Ignatavičius į Skapiškį. Kun. Budrys iš Mogiliavo arcivyskupystės paskirtas į Pabaiską kam.

Ivairios. Prie Raudonojo Kryžiaus ligonbučio Kaune nuo 20 liepos įtaisyta gydymas vandeniu ir elektra dėl ateinančių ligonių.

Miesto tarybos išrinkotji komisija apsvarstymui greitesnio įvedimo Kaune kanalų vandeniu traukti ir nešvarumams nubėgti baigia jau savo darbą. Komisijos išdirbtas užmanymas netrukus bus paduotas svarstyti miesto dumai. Vandenį ketinama traukti iš artėzinių šulinių, mieste iškastų, dėlto kad negalima esą pratiesti triubų per Šančius vandeniu traukti iš Nemuno. Jei miesto duma priimtų tą užmanymą, tai firma iš Bremeno, apsiėmusi ant savęs kanalų tiesimą, tuojau pradėtų daryti reikalingus tyrinėjimus, o pavasarį pradėtų ir darbą.

“Vienybė”

Aukmergė. Primicija. Liepos 4 d. pagal seną kalendorių čia buvo nepaprasta iškilmė: naujai įsišventusio kun. Adomo Kačkaus primicija. Primicijantas nebe-jaunas žmogus, baigias varyti ketvirtą kryželį, jau net plikas. Jo kunigu tapimas pažymėtinas. Beeidamas Aukmergėje mokslus (miestinėje mokykloje), jau jisai turėjo mintį kuniguosna. Ale tėvas to griežtai nenorėjo: pirkto žemės, o jaunam Adomeliui pinigų mokslams nebedavė. Tokiu būdu Adomas savo galva ir mėtėsi: tai buvo zakristijonu, tai vaikus mokė, sykiu ir patsai mokėsi su minčia kuniguosna. Bet miršta tėvas. Adomas tuojau įstoja Žemaičių dvasiškių seminarijon, ir jau dabar kunigas. Kuniguosna išeiti, kaip girdėjau, padėjusi ponai Petruševičienė, jinai regis, nebe-pirmam tame yra padėjusi.

Griškabūdis (Naumiesčio apskr.). Pas mus yra monopolis, traktierinė ir septynios aludės. Per valsčiaus sueigą pernai buvo nutarta, kad šventadieniais visos aludės būtų uždarytos, išrinkta ir tam tikri prižiūrėtojai, kad nebūtų šinkuojama. Bet prižiūrėtojai silpnai pildo savo pareigas ir šventadieniais aludės kimšte prisikimšusios žmonių. Per ateinančią valsčiaus sueigą reikia prižiūrėtojams užimti ir įsakyti tinkamai pildyti jiems pavestą aludžių priežiūrą. Žmonėms gi nuo širdies linkėčia rašyties vely prie “Žiburio”, o nesėdėti šventadieniais aludėse.

Jėznas (Trakų apskr.). Per šv. Jono atlaidus teko man būti Jėzne. Bažnyčia didelė, mūro, bet labai apleista. Aludžių miestelyje suskaičiau net 14 ir visos dideliuose žibančiuose namuose, sienos geltonai nudažytos. Aludės visos grūste prigrustos žmonių ir atšlaime dar pilna stalų, kurie taipogi žmonių apspiesti. Liūdnos mintis perėjo per galvą, manau sau, kad vienu metų tuos pinigus, kuriuos sudeda žydų kišenėse, paverstų bažnyčiai, tai bažnyčia žibėtų, o dabar stovi kaip elgeta, iškėlus rankas į Dangų, ir šaukia: “vaikai, kelkitės iš purvyno”.

Zietela (Zdzięciolo), Gardino gub. Yra lietuvių kolonija, kurie gyvena trijuose sodžiuose: Zasačiuose, Pagiriuose ir Narėčiuose. Iš viso lietuvių apie du tūkstančius, bet kalbančių lietuviškai tik apie 300 ir tai tik Zasačiuose, kur dar ir maži vaikai lietuviškai kalba. Pagiriuose ir Nar-

čiuose yra tik tai po kelis ar keliolika žmonių, mokančių lietuviškai. Iškur jie yra perkelti, tištikrųjų negalima pasakyti. Jie patys kalba, kad jų seneliai gyvenę Kauno gubernijoje, iš ten juos perkėlęs Sultanas dėl meilės prie jų. Betgi tyrinėtojai jų kalbos sako, kad jie iš Prūsų. Jų kalba, išmetus baltrusiškus žodžius, yra graži, bet buvo laikai, kad kaip-kurie gėdinosi saviškai kalbėti: dabar, nors pervėlai, to nėra, jau pasako lietuviškai: “Tegul bus pagarbintas”, atvežus kunigą prie ligonio lietuviškai, pagieda, o kaip-kada pagieda net ir bažnyčioje po mišparų. Namie patys per save kaip-kurie mokinas lietuviškai skaityti, poterių, o bažnyčioje šiemet mokinas katekizmą — ne tik tai tie, kurie ruošiasi prie pirmos išpažinties, bet ir vyresni. Iš viso lietuviškai prisiruošdinėjo 12 ir priėmė Komuniją 24 Gegužio.

“Šaltinis”.

IS LIETUVIAKŲ DIRVŲ AMERIKOJE.

PLYMOUTH, PA.

Rugpiučio 21 d. lietuviškoje šv. Kazimiero bažnyčioje, apie septyniasdešimts vaikų priėmė Pirmąją Komuniją. Žinodamas, kad “Draugo” skaitytojai taip, kaip ir aš pats, interesuojasi panašiais dalykais, už tai, sakau, reikėtų ką-nors apie tai pabriežti.

Visi vaikai buvo labai gražiai pasirengę. Žinoma, nebūtų daug ką pasakyti apie bernaičių aprėdalą, kadangi bernaitis, tai vis bernaitis; bet užtai-gi mergaitės atsižymėjo! Jų vienokis pasipuošimas — baltai, su velionėliais ir rūtų vainikėliu ant galvos — atkreipė kiekvieno atydą. Išties, išrodė ypatingai atokiai, it, sakytum, sidabruotas debesėlis ant padangių skliauto, arba gulbių burelis Lietuvos dirvose.

Prieš mišias visi recipientai Pirmosios Komunijos sudėjo prižadus sergėties svaiginančių gėrimų iki dvidešimts pirmų metų. Čia vėl buvo reginys nepaprasto gražumo. Visi vaikai atsistoję, kiekviens pakėlęs ranką augštin, viešai, drąsiai, akyvaizdoje savo klebono, tėvų, giminių, pažįstamų ir galutinai draugų, prižadėjo Viešpačiui Dievui, kad saugosis kenksmingų gėrimų per savo visas jaunystės dienas.

Prasidėjo šv. Mišios su asista. Klebonas kun. Šaulinskas — celebrantu, kun. Verbauskas (iš Butrimonių, Vilniaus rėdybos) — dijakonu, kler. Struckus — subdiakonu. Laike mišių kun. Šaulinskas prabilo į recipientus, paaiškindamas jiems prasmę ir svarbą tos dienos, kurioje jie priima pirmą komuniją. Po mišių-gi, kun. Verbauskas pasakė antrą pamokslą, bet jau ne į vaikus, tik tai į visus abelnai.

Žodžių, buvo tai iškilmė žingeidaus turinio... Ne vienam, girdint mažyčių prisiegą, širdis kūksėjo, nes manė, kad jo gyvenimas gal tik užtai ir yra nelaimingas, kad jis drįso sulaužyti savo prižadus, kuriuos sudėjo Visagalinio dienoje savo Pirmosios Komunijos. Kiti-gi vėl, pažiūrėję į mažyčių būrelį, apsipildavo ašaromis, nuliudę, akis žemyn nuleidę it, sakytum, dainius, sklįsdamas per minties neišmatuotus plotus ir klaidindamas palaidotas praėties vartus klausia pats save: “Jaunyste brangiausia! ka me tu, jaunyste?”

Morkus.

NEW YORK, N. Y.

Rugpiučio 21 dieną pas mus atsibuvo iškilmingai pašventinimas kampinio akmens naujajai New Yorko lietuvių bažnyčiai. Iki šiolei mes neturėjome savos bažnyčios, turėjome glausties prie svetimtaučių, bet šiandien, ačiu rūpesčiui kun. Šeštoko, turime viltį neužilgo pamatyti naują savo bažnytelę. Ji stovės ant gražios vietos 568-570 Broome st.

Širdingai dėkojame visiems tiems, kurie kuo nors prisidėjo prie tos iškilmės, o ypatingai šioms draugystėms: šv. Kazimiero, šv. Jurgio iš Brooklyno, šv. Vincento iš Maspetho ir šv. Izidoriaus iš mūsų pačių miesto.

Simonas Lišauckas.

LOWELL, MASS.

Girtuoklybė tarp čionykščių lietuvių nesimažina. Nėgelbsti net pamokslai ir privadžiojimai vietinio klebono. Bet ką čia gelbės, jei girtuokliai neina į bažnyčią, tik geria namie nedėliomis. Tas bjaurus paprotys jau matyt nuo senų—senovės tarp lietuvių yra išsiskėjęs, nes jie suvažiavę Amerikon iš visų Lietuvos kampų viens kitam pasirodo lygūs; vilnietis ne kuom nemažiau įtraukia už kaunietį ir suvalkietį, ir susigiminiavę prie stiklelio visi parodo vienokius gabumus: nieko nemoka ir nieko negali, tik nešioja ant kaktos parašą, kad girtybė tai tautiška lietuvių dėmė. Sulaikyti-gi juos nuo girtybės taip pat lengva, kaip atpratinti nigerius nuo vogimo vištų, vadinasi — visiškai bergždžias darbas. Tegul tik pasirodo raiboji, tai nors pridėk juodukui revolverį prie kaktos, jis vistiek ją pavogs. Perdidelė, mat, pagunda. Nėra ką ir lietuvių gundinti su stikleliu: iš augšto žinai, koks bus rezultatas. Nebe reikalo sakoma "su šnapsu ir į Kauną jį nuvestum", bet netik į Kauną. Už stiklą nevienas lietuvis parduos tėvynę, sąžinę, nuomones. Įdomus amerikiečių gudrumas. Jei politikierius reikalauja balsų, tai jis turi kietą riešutį sukrimsti, pakol pertikrina visokių tautų žmones: reikia iškalbos, prižadėjimų, pinigų. Bet su lietuviais jam lengva. Jis žino, ko jiems reikia. Užtenka tik nusiūsti kokiam susiorganizavusiam lietuvių kliubui kelis bertainius alaus, ir balsai užtikrinti. Tik, žinoma, alaus tai jau reikia nesigailėti: nusiūsti vienu bertainiu daugiau, negu jie valioja išgerti, nors tai negalimas daiktas. Nebuvo da atsitikimo, kad lietuviai neišgertų visko, kas jiems pristatyta.

Neįstabu tatau, kad kova su girtybe čia, Amerikoje, kur žmonės turi pinigų ir salioną po šonu, tai užduotis virš prigimtų žmogaus pajėgų. Tiesiog nėra kur atsistoti, nėra pamato, ant kurio galėtum pasiremti, nes nei gudriausias psichologas neatras lietuvių prigimtyje medžiagos blaivybei.

Kartais tik koks baisėsnis atsitikimas ingazdina girtuoklius. Neseniai taip atsitiko ir Lowell'yje. Yra čia susiorganizavus partija grynų girtuoklių, žmonių be jokių tikėjimiškų, tautiškų ar bent žmogiškų pažiūrų, stačiai besmegenių, apjakusių idijotų, kurių užduotis gerti be saiko, o paskui kaip pasiseks, ar susimušti, ar padaryti kokią kitą skandalą. Tarp jų ypatingai smarkavo nekuris Drogo, (nežinia, lietuvis, lenkas ar gudas, bet gyveno ir sėbravo su lietuviais). Tas 18 metų vaikinys, tik 2—3

mėnesiai kaip atvykęs Amerikon, taip buvo pažangus savo darbuose, kad pralenkė senus, prarūgusius girtuoklius. Vieną nedėlios dieną (21 Rugpiučio) partija gėrė, kaip paprastai. Bet Drogo taip įsiuto, kad jį turėjo surišti ir užrakinti vieną kambaryje. Neilgai trukus jo draugai išgirdo šuvį. Pašaukę policiją girtuokliai išiveržė į vidų ir rado Drogo pusgyvį papludusį kraujuose, su įvartyta į šoną kulka. Nelaimingas, apsvaigęs nuo alkoholio ir įsiutęs nuo kokio nerimstančio jausmo, nežinojo ką bedaryti su savo gyvasčia ir nusidraskęs marškinius paleido sau kulką į pašonę. Išpradžių Drogo buvo kaltinęs Ignacą Čiuladą, būk tai tas jį nušovęs ir pocilija Čiuladą suareštavo. Bet paskui prisipažino, kad pats save pašovė iš girtybės ir pagiežos. Čiulada tapo paleistas, nes pasirodė, kad Drogo visai jo nepažįsta ir, ant galo, visi žaizdos ženklai liudijo, kad Drogo pats savo ranka šovė. Žaizda teip yra paojinga, kad jis vargiai išliks.

Dabar jau visai išsipagiriojęs, nelaimingas girtybės vergas visiškai supranta savo padėjimą ir mato, kad ne daug laiko jam pasilieka apraudoti savo jaunas, nedoriai pergyventas dienas. Girtuoklius apėmė panika (baimė). Dieve duok, kad ant visados.

Bet ne visi Lowellio lietuviai taip yra nupuolę, kaip galima būtų spręsti iš šito vaizdelio. Priešingai, gerų žmonių yra didesnė pusė ir tie smarkiai apgailestauja ir pasmerkia paklydusį tautiečių gyvenimą. Yra čia keli vyrai, kurie daug darbavosi, kad šiaip taip suvedus lietuvius į kruvą. Iš dalies jų tai rūpesčių vaisiai, kad šiandien Lowelliečiai turi gražią parapiją, kuri sparčiai auga. Atsirado čia ir ir vertėivių. A. Zdanavyčia įsisteigė duonos kepyklą ir nekuri laiką pasekmingai ją vedęs, pardavė J. Versiackui, pats norėdamas ką kitą prasimanyti. Taigi subruskite, lietuviai, kad naudingais savo darbais kaip nors pridengtumite kvailesniųjų brolių negerą apsiėjimą.

Dagilius.

DURYEA, PA.

Šio miestelio lietuviai turės 5 d. Rugsėjo didelę iškilmę: pašventinimą lietuviškos šv. Juozapo bažnyčios. Tikimasi daugelio kunigų ir draugijų iš aplinkinių miestų. Pašventinimo ceremonijos žada būti labai iškilmingos.

Parapijonas.

Iš Amerikos.

Naujas žibalo trustas.

New York'e, N. Y., susitvėrė naujas žibalo trustas su kapitolu penkiolikos milijonų dolerių. Jo pirmininku yra W. S. Porter, kapitalistas iš San Francisco. Trustas eksploatuos naujai atrastus žibalo šaltinius valstijoje Oklahoma, netoliese Bortlesville miesto.

—Beprotis trūkyje.

Ellis, Kan. Tulas Harry Pugh iš Niagara Falls, N. Y., bevažiuodamas Union Pacific trūkiu, staiga gavo proto pamaišymą, puolėsi kaip liutas ant tarno miegamajame Pullmano vagone ir ant vietos jį užmušė, o vieną keleivį sunkiai sužeidė. Po ilgai kovai pasisėkė konduktorini ir porai pasažierių beprotį apveikti.

Visas miestelis išdegė.

Buffalo, N. Y. Miestelis Orleans, N. Y., pavirto viena pelenų krūva, o jo 3,500 gyventojų, nustojusių viso savo turto, priversti kitur pastogės jieškoti.

Šiame miestelyje, abstinentalams ėmus viršų, greitai laiku turėjo būti uždaryti visi salionai, taigi, manoma, jog rudžio mėgėjai atkeršijo abstinentalams gaisru. Sunku tečiaus esą surasti tikrus padegėjus.

Pigūs namai darbininkams.

Milwaukee, Wis. Socijalistiška miesto valdžia projektuoja nupirkti šmotą žemės ir statyti ant jos nedidelius vienai šeimynai namelius, kuriuos parduotų už tiek, kiek jie miestui atseitų. Aprokuota, jog toks namelis su plecium nekaštuotų daugiau per aštuonis šimtus dolerių. Žinoma tai tik **projektas**, bet jeigu jis įsikūnytų, tai ir neturtingi darbininkai galėtų turėti nuosavus namelius. Garšus išradėjas Edison pagirias tą užmanymą ir, girdi, jeigu pasisektų jį išpildyti Milwaukee'je, tai ir kiti miestai tą sektų. Edisonas pataria statyti namelius iš cemento.

Badmirių sekta.

Los Angeles, Cal. Vietinė policija surado aplinkiniuose krūmuose du vyrų, moteriškę ir jauną merginą pusgyvius nuo bado. Kuomet atsigavo kiek ligonbutyje, papasakojo, jie prigulį prie naujos badmirių sektos ir šešias savaites nieko nevalgę, tik gėrę vandenį.

Nusišovė dėl pačios gero.

New York'e, N. Y., nusišovė tulas siuvėjas. Palikta-me pačiai laiške paaiškina, jog negalėdamas ikvalei uždirbti jos ir trijų metų dukriukės užlaikymui, velijo nusižudyti, kad, jam mirus, moteriškė galėtų ištekti už kito, kuris ją atsakančiai užlaikytų. Bet pakol tas kitas atsiras nelaiminga žmona su kūdikiu turės badu mirti. Gaila kad patįdys apie tai nepamislįjo.

Nori paliausuoti žentą.

New York, N. Y. Ant pasiūsto gubernatoriui Hughes prašymo paliausuoti H. C. Rose, sėdinti kalėjime už pačios užmušimą 1892, šalia kelių tūkstančių parašų žymesniųjų New York'o piliečių pasirašė ir Rose'o uošvė. Jijė tvirtina jos žentą esant nekaltu tos žmogžudystės, nes turėjęs nedorą pačią, kurios pasielgimai, išvedę vyrą iš kantrybės.

Jieško negražios merginos.

St. Louis, Mo. Kvietkininkas Grimm apskelbė laikraščiuose paiešką negražios merginos už kasierę savo gėlių krautuvėje ir prižada nuolatinį darbą ir gerą algą. Grimm turėjęs į tris metus net dešimtis išdininkų, jaunų merginų, kurios vien flirtavę su atsilankančiais vyrais ir greit ištekdavę, ir jis likdavęs be kasierės. Grimmo nuomone, negraži mergina ilgiau pas jį pabūsianti, nes ne taip greit galėsianti vyrą sugauti. Bėda tik, kad ikišiolei apskelbimai neatnešė Grimmui jokių rezultatų, ba juk nei viena mergina nenori prisipažinti, esanti negraži.

Statys naują fabriką.

Duluth, Minn. Kompanija Minnesota Steel Co. pradeda statyti New Duluth'e naują plieno fabriką, dešimties milijonų dolerių vertės. Budavonės bus iš plieno ir konkreto. Tūkstančiai darbininkų gaus jame gerą darbą.

Cyklonas.

Grand Rapids, Mich. Pašėlusi audra aplankė šį mies-

tą ir padarė daugybę visokių jeibių: sugriovė nemažą skaičių namų, išrovė medžius, išvertė telefonų ir telegrafų stulpus, sutraukydama vielas, ir t.t. Gi Grand Rapids'o apielinkėse visi javai su žeme sulyginti. Gausiai lyjant, upės ir upeliai patvino ir užliejo didelius laukų plotus, dar daugiau blėdies padarant. Tas pats cyklonas pasiekė ir Traverse City ir Scottville ir nudraskė namų stogus ir išvartė kaminus.

Gaudo krokodilių.

Benton Harbor, Mich. Ežere Paw Paw pasirodė krokodilius, iššaukdamas paniką tarp vasarininkų, besimaudančių tame ežere, kurie dabar bijo ir koją vandenin įkelti, krokodilius, girdi, tikrai juos prarysias. Desėtkai apsiginklavusių vyrų laiveluose plaukioja po visą ežerą, jieš kodami nepageidaujamo svečio, bet iki šiol nepasisekė jį sugaut.

Reikalauja \$125.000 atlyginimo.

New York, N. Y. H. A. Morris, pasiturintis vietinis vaizborius, apskundė telegrafo kompaniją Postal Telegraph Company, reikalaudamas \$125.000 atlyginimo už padarymą klaidos telegramoje. Morris tvirtina, jis reikalavęs nuo tulos Chicagos firmos \$10,000, o telegramoje buvę paduota tik vienas tūkstantis. Taip telegrafistui apsirikus, Morris neturėjęs į laiką užtektinai pinigų, per ką turėjęs daug nuostolio.

Nuteisė per telefoną.

Webster City, Iowa. Šiomis dienomis žingeidžiai tapo nuspręsta tula byla vietiniame teisme. Sūdžiai negalint atvykti į teismo rūmus, jis telefonu išklausė abidvi besibyluojanti pusį ir liūdininkus ir davė savo nusprendimą, pinigiskai nubausdamas du valgonų produktų vaizboriu, falšavusiu savo prekes.

Sniegas ir šalčiai vakaruose.

St. Paul, Minn. Ateinančios į šį miestą žinios iš North Dakota ir Nebraska praneša, jog nekuriose tų valstijų vietose dikčiai prisnigę ir oro temperatūra nupuolusi net iki 24 laipsnių. Net saulėtame Colorado esą šilumos vien 39 laipsniai. Šaltis labiausia užkenkęs kornams, ir fermeriai turėsią nemažai nuostolių.

POLITIŠKA PERŽVALGA.

Vokietija.

Žemės dirbimo ministeris von Schorlemer ir finansų ministeris, d-ras Lentze važinėja po Prusų Lenkiją. Spėjama, kad kelionė atliekama veikesniam įvykinimui įstatymo apie lenkų žemes. Mat von Buelow'ui buvant kancelieriui, įvyko įstatymas, kuriuo valdžia gali priversti lenkus parduoti savo žemes vokiečiams. Valdžia sako, buk lenkai esą nerangūs, nėmoką dirbti žemės, per ką darantisi didelė skriauda visai viešpatijai. Štai — sako jina — jeigu tą pačią žemę dirbtų vokiečiai, tai laukai neštų daugiau pelno ir vokiečiams nereiktų tiek daug javų gabenties iš kitų šalių.

Todėl priverstinas atėmimas žemės nuo lenkų esąs reikalingas visuomenei. Lenkai-gi sako, kad šitokiū būdu valdžia norinti juos paversti vokiečiais, o nenorinčius tapti vokiečiais varanti varu iš savo tėviškės svetur.

Tečiau kai kurie laikraščiai (pav. "Magdenburgen Zeitung") tvirtina, kad ministerių kelionė į lenkų provinciją turinti visai kitokią tikslą. Valdžia neekspropriuosianti lenkų, kol Bethmann-Hollweg bus kanclierium, o tai dėlto, kad toks darbas silpnintų Austriją, kuri yra ištikima Vokietijos drauge. Jeigu Vokietijos valdžia varu atiminės žemes nuo lenkų ir užleidinės jas vokiečiais, tai Austrijos slavai vis daugiau ir daugiau neapykantos rodys prieš vokiečius, ir Austrijoje galės užviešpatauti didesnė netvarka, nekaip dabar yra. O kur nėra tyarkos ten nėra tvirtybės. Vokietija-gi nenori silpnų draugų. Todėl, esą valdžia vargiai bandysianti įvykinti įstatymą apie lenkų žemes.

Prancuzija.

Sutraukus konkordatą su popiežium, valdžia prižadėjo, jog paliks tikintiems bažnyčias, da-gi jas taisyss. Dabar ateina iš visų pusių žinios, jog bažnyčių stogai kiura, sienos griuva — o valdžia nei trupučio nesirupina jų taisymu. Kas aršiausia, neleidžia jų taisyti nei vienam net savo lėšomis. Bent vienoje vietoje parapijonai buvo sumetę pinigus savo bažnyčios pataisymui, bet valdžia nedavė. Galop, kuomet tapo pavojinga eiti į bažnyčią, valdžia atsiuntė inžinierius, kurie ir suardė Dievo namus su dinamitu. Jeigu taip eis toliau, tai netrukus Prancuzijos katalikai neturės nei kur pasimelsti.

Ispanija.

Kuomet karalius Alfonsas XIII vieši Paryžiuje, jo valdybose viešpatauja didelė nerimastis. Įvairių įvairiausių katalikų draugijos siunčia nuolatos protestus pirminkui Canaléjas'ui prieš jo priešbažnytinę politiką. Kai kuriose vietose, ypač šiaurinėje Ispanijoje, kunigai sako aštrius pamokslus prieš valdžią. Ant tų tai kunigų Canaléjas skundėsi šv. Tėvui. Bet kažindėlko tas pats Canaléjas niekam nesiskundžia, kad žinomas anarchistas Pablo Iglesias viešai kursto žmones piauti kunigus, vienuolius ir vienuoles.

Austrija.

Ciesorius Pranciškus—Juozapas susilaukė 80 metų. Sukaktuves apvaikščiojo Ischl'iuje vien ciesoriaus artimiausieji giminės. Žmonės savu noru iškėlė tą dieną daugybę apvaikščiojimų Austrijoje ir Vengrijoje. Paminėjimui sukaktuvių tapo įkurta visose šalyse labai daug labdariškųjų įstaigų, kas žilą ciesorių be galo nudžiugino. Tą dieną politikos prasikalteliai gavo amnestiją, o ciesorius Vilius surengė Berline iškilmingą puotą, kurioje apreiškė, jog Austrijos monarkas esąs jo artimiausias ir drūčiausias draugas.

Rusija.

Valdžia sumanė sujungti vandenim Juodasis ir Kaspiškasias jures su Baltomsioms. Kanalu iškasimas atsieisias daugiau, kaip 150 milijonų rublių. Busiančios suvienytos senkančios upės. Dauguva su Dniepru ties Vitebsku ir Orša; ir Dauguva su Volga per upes Mešą, Obšą, Varusą Maskvą ir Oką.

MĖGINA GERINTIES.

Lenkams labai rūpi Lietuvos ateitis. Su "motiniška" širdžia jie žiuri į pirmus žingsnius "jaunesnės sesers" Lietuvos ir persergsti, ir draudžia, ir mokina ją, kad nesuklystų. Jie, mat, gerai žino iš patyrimo, kur veda vylinga Maskolijos politika. Jie savo galvą stato laižybosna, kad Lietuva žus, jei atsiskirs nuo lenkų. Tokioj' maž daug dvasioje rašo laikraštyje "Gazeta Bostonska" nekuri p. Stefania Laudynowa (greičiausia ištautėjusi lietuvaitė). Savo straipsnį užvardijo: "Słowo prawdy dla braci litwinów", t. y. teisybės žodis broliams lietuviams. Iš tokio narsaus užvardijimo skaitytojas tikisi jei ne audros, tai mažių—mažiausia smarkaus lietaus, kurs skaudžiai išpers atsiskyrėlių kailį. Bet ne — komedijos. Dekoracija pradeda mainyties: lenkai mėgina gerinties ir kaipo sądoros skelbėją, tarsi koki Nojaus balandį, pasiunčia moteriškę, kuri prastai šnekant per daug skystai rašo; kad įtikint šios dienos užkietėjusias ir subrendusias lietuvių smegenis. Bet rašytojai nerupi, kaip čia įtikinus: ji griebiasi už sentimentalizmo, pilnai įsitikėdama, kad jei lenkų smegenis, susitikusios su jausmu, visiškai išgaruoja, tai dėlko ir su lietuviais negalėtų to atsitikti? Juk tai viena ir ta pati tauta! Ir taip įstojus į sentimentalizmo vagą, rašytoja tokiais puikiais dažais nupiešia Lietuvos ir Lenkijos praeitį, kad žmogus net apsilaižai ir pasijunti bedekliamuojas: Tėvyne Lietuva, tu kaip sveikata. Bet eilės skaitosi labai šiurkščiai. Tame dalykas, kad jas parašė ne garsusis Adomas Mickevičia, tik koks poetėlis prastai Mickevičią pamėgdžiojo, Mickevičia-gi parašė taip: Litwo ojczyzna moja! Vadinas, poetas—lietuvis apie savo tėvynę parašė lenkiškai. Ee! čia koks nors šulas ne savo vietoje, — galvoji sau ir griebiesi už istorijos. Bet tikras vargas su ta mūsų istorija, kiek ten maišaties! Jagėliunai apsikaisę su svetimoms plunksnomis eina dabinti lenkų sostą. Lietuvą daug geresnę ir platesnę apleidžia. Jei retkarčiais lietuviai nori įgyti savyvaldą ir atsikratyti lenkų jungo, Jagėliunai čia jau paraližuoja gerus lietuvių norus ir patį — nieko neveikia. Žmogus laužai sau galvą ir negali suprasti, kokia dvasia apipainiojo tuos nelaimingus Jagėliunus, ar neapsižiojama godulystė, ar stačiai nesupratimas, kad vienas žmogus jokia būdu negali pasekmingai valdyti dvi karalystes, ypač prie anos gadynės komunikacijos. Rodos, kad ir siaurai galvai būtų pigu suprasti, kad tokiose sąlygose Lietuvai atsieis pražuti. Bet Jagėliunai neapsileidžia: jų, mat, viskas ir gana.

Nieko gero nenuveikę, Jagėliunai išnyksta. Besmegeiniai lenkai velka tada Lietuvą ir Lenkiją į visasvietinį jomarką — siulo karūną prancūzui Henrikui Valois. Į 5 mėnesius prancūzas pilnai atsidžiaugė lenkų civilizacija ir prie pirmos progos dumė atgal į Paryžių. Lenkų karuna išrodė pigiai... Iš teisybės tai nei vienas karalius negalėjo susitaikyti su tais neapmalšomais didžiūnais, kurių liuosybė visados iškrypdavo į betvarkę. Ir kokių tautų žmonės nevaldė tų nelaimingai suvienytų viešpatysčių Lietuvos ir Lenkijos! Ant Lietuvos sosto buta vengrų, švedų, vokiečių... Iš tų susipainiojusių sosto reikalų kildavo ilgos ir nelaimingos karės, kurias Lietuva turėjo vesti be jokio reikalo, naudos ir šlovės. Kokių kariumenių mūsų

šalis nėra maitinusi. Ją alino totoriai, švedai, maskoliai, vokiečiai... Lietuva tada išrodė kaip neaptvertas girtuoklio daržas: visokie sutvėrimai turėjo valią ten landžioti. Taip tai iš teisybės išrodo garbinga dviejų viešpatysčių praeitis.

O tas naminis lenkų apsiėjimas, o tie seimai! Skaitant istorijoje aprašymą tų seimukų, veržte veržiasi palyginimas jų su parapijos mitingais. Kiek ten turėjo būti riksmo, peštynių, tuščių sumanymų, kvailių prikašiojimų, asmeniškų keršto ir trukdymo viešų reikalų! Be abėjonės turime dėkoti lenkams už tą meilų praeities palikimą.

Turime dėkoti dar už vieną daiktą, už lenkų prietelystę. Be juoko, tai jos bičiulystė persekioja mus kaip koks nepageidaujamas šešėlis. "Broliai lietuviai! rašo p. Laudynowa. Kas daugiau negu mes, lenkai, galime linkėti jums pasisekimo ir išsivystymo jūsų tautiško gyvenimo? Kas daugiau, negu mes, gali jums velyt įvykimo jūsų norų ir siekių? Istorijos likimas perskyrė mūsų kelius, pastatė kiekvieną skyrium akivaizdoje gyvenimo užduočių ir ateities apgynimo. Toje kovoje viens kitą tik paremti galime. Vienybėje galybė ir t.t."

Toliaus rašytoja persergsti, kad vienybės reikalauja netik mūsų garbinga praeitis, bet ir šios dienos politiška išmintis.

Viskas tas labai gerai, galime pleškinti sau komplimentus — su poniomis kitaip nei nepritinka — bet vieną teisę pasiliekaime sau ir pilnai ją apdraudžiame: Kada pritruks mums politiškos išminties, tai neisime į lenkišką krautuvę.

Kas link visokių "gerų linkėjimų išsivystymui lietuvių tautiško gyvenimo", — tai pradžioje buvo kitaip. Da mūsų jaunoj' atminty' stovi pasiputę ponai su Jupiterio žaibais akyse, kad budavo be jokio mandagumo protestuoja prieš atgaivinimą kažinkokio muzikiško dialekto, kuriame negalima sutvert jokios literatūros. O pagalios ar neužtenka jums lenkų literatūros ir istorijos? Kaip drįs tate ardyti šventą praeitį? ir t.t. Bet dabar ponų taktika šiek tiek atsimainė. Noroms nenoroms turi pripažinti faktą, kad atgaivinimui Lenkijos nuo jurių iki jurių jau neužtenka parašyti korespondenciją iš Rygos, Palangos, Kauno, Vilniaus, Odesos, bet pasirodo, kad reikia pasikalbėti ir su lietuviais! Gązdinti rusifikacija ir nusibodo, nes lietuviai matomai nemėgsta jokios slaviškos sriubos, taigi daugiau nieko nepasilieka, kaip tik pavesti save brangiai atsiskyrėlių atminčiai. Ir katinas, giliai įtraukęs nagus, atkiša aksominę kojutę.

Dagilius.

NEDĖLDIENIO KONCERTAS UŽDYKĄ.

Kiekvieną nedėdienį popietų Sans Souci parke Op-
penheimo orkiestra išpildo programą bažnytinės muzikos. Inėjimas į parką uždyką kiekvienam. Yra jame pilna visokių pasilinksminimų, ikvaliai suolų pavėsyje. Žėdnas gali užsiganėdinti.

S. L. R. K. A. Reikalai.

Į S. L. R.—K. A. NARIUS.

Jau praslinko gerokas laikas nuo paskutinio seimo, kurs išrišė tą, ko troško dauguma.

Po visokių nedasiprotėjimų, kurie trukdė maždaug mūsų organizacijos tolynžangą ir augimą, po visokių nusiminimų ir abejonių, pakilkime dabar kiekvienas ir pagalvokime, ką turime veikti S. L. R.—K. A. labui ir visos mūsų tautos.

Visur nutilo ir priešai. Mės valdomės patįs ir mums, gerbiamieji draugai, tik belieka dirbti, dirbti su pasišventimu. O kad dirbti, tai kiekvienas narys tebūna S. L. R.—K. A. centru, apie kurį teplatinsi mūsų organizacija, apšvietimas, dora. Kalbinkime savo neprigulintį draugą bei pažįstamą, kad ir jis prisidėtų prie to švento darbo. Parodykime jam mūsų ryšio mierį. Žinokime, jog paskui mūsų ryšio eina mūsų tautos reikalai. Stengkimės būti kiekvienas veikiančiu nariu. Matykime tame darbe meilę artimo, meilę apšvietimo, meilę doros, meilę savo tautos.

Artinanties-gi rudens laikui, kada oras netaip šiltas, kiekviena kuopa tesistengia kuotankiausiai parengti prakalbas, naudingas prelekcijas ir tiems panašius susirinkimus. Dirbkime su ramybe be triukšmų: mės, katalikai, stengkimės, tyliai dirbdami, daug padaryti, kaip kad ta gili upė teka tykiai, bet neša daug vandens savyje.

Nepaisykime priešų, nes jų nėra, o jei ir yra, tai jie patįs išnyks mums netėmijant. Lai mūsų obalsiu būna Meilė, Vienybė ir Dora, o su tuo obalsiu viską pergalsime.

Stokime visi, kaip vienas, prie darbo, kaip tas nepailstantis darbininkas, dirbkime kaip kas kiek galime.

Kiekvienas S. L. R.—K. A. nary, būkie jojo centru.

J. Riktoraitis, prezidentas.

SUSIRINKIMAS.

13-ta kuopa Sus. L. R.—K. A. laikys nepaprastą (extra) susirinkimą Nedėlioje, 4 d. Rugsėjo, pobažnytinėje salėje ant 4 val. popietų. Susirinkimo mieris apkalbėjimas apie ateinančių metų Seimą, kuris atsibus Baltimorėje. Todėl visi nariai teiksitės pribūti, nes šitas susirinkimas turės didelę svarbą, ypatingai seimo parengime, teip, kad paskiaus kas bus nutarta visi su tuo sutiktumėt ir nerugotumėt.

Teipgi meldžiam, idant pasirūpintumėt atsivesti nors po vieną naują sąnarį, kurs isgirs paaiškinimus apie naują iš prigulėjimo į Susivienijimą ir t.t., teip kad pats su akvata norės prigulėti ir ten pat ant susirinkimo galės būt priimti.

KSAV. VANAGĖLIO FONDAS.

Kazimieras Krušinskas	\$1.00
Pirmiau buvo	\$81.00

Viso: \$82.00

DRAUGAS

**KATALIKISKAS LAIKRAŠTIS.
PASVĘSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
REIKALAMS.**

Eina kas savaitė iš Wilkes-Barre, Pa.

Kaina: metams \$2.00, pusmečiui \$1.00, trims mėnėms 50 centu. Europoje ir kitur \$3.00

Adresas:

"D R A U G A S",
314 E. Market Str. Wilkes-Barre, Pa.

Raštus ir korespondencijas reikia siųsti pas:
REV. A. KAUPAS,
64 Church Street, Pittston, Pa.

Su visais reikalais reikia kreipties šitokiu antrašu:
"D R A U G A S"
JOHN S. LOPATTO, Manager,
314 East Market Street, Wilkes-Barre, Pa.

"DRAUGAS"

(THE FRIEND)

WEEKLY, published at 314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

Subscription: \$2.00 a year, \$1.00 six months, 50 cents three months.

Rates of Advertising on Application.

SKAITYTOJŲ ATYDAI.

Primename visiems "DRAUGO" skaitytojams, kurių prenumerata jau pasibaigė, kad laikas ją atnaujinti, kitaip busime priversti sulaikyti laikraštį.

Kas prisijus mums prenumeratą už visus metus išaugsto, tas gaus uždyką gražią knygą vertės 1 dol.

Neapturėjęs nors vieno "Draugo" numerio, nelauk trijų mėnesių, bet tuojaus duokite žinią "Draugo" administracijai.

"DRAUGO" Administracija.

REDAKCIJOS PASTABOS.

"Katalikas" (No. 33), perspausdinęs iš "Draugo" žinią apie Scrantono lietuvių parapijos stovį, tuoju pri-sega ir "Darb. Vilties" patėmijimą, būk parapijoje "daug kas pasidarė". Tai taip išeina, lyg — "Kat-o" nuomone, butumime parašę netiesą.

Mums rodosi, jog "Draugas" gali turėti ir ištiesų turi tikresnes žinias apie Scrantono parapiją, nekaip "Darb. Viltis" arba nekatalikiškų laikraščių korespondentai. Tokių laikraščių redaktoriai ir bendradarbiai, kiek galima spręsti, nežino, jog teismas ligšiol nieko nusprendė apie patį bažnytinį turtą, vien tik pasitenkino pritaikymu praktikon Pennsylvanijos įstatymų apie globėją ("trustee"). Savo nusprendime teismas ligšiol nei kiek neatsižūrėjo į bažnytinius įstatymus — jo akyse tarp

Scrantono lietuvių bažnytinio turto ir kiekvieno kito turto, esančiojo keno norints globoje, nėra jokio skirtumo. Globėjas nėra valdytojas nei savininkas, jį galima būtų prilyginti prie spintos, kurioje esti užlaikomi dokumentai: šiandien dokumentai gali būti vienoje spintoje, bet ryto gali būti padėti į kitą spintą... Taip lygiai vienas ir tas pats turtas gali vieną dieną būti globoje (in trust) vieno žmogaus, kitą dieną pereiti kito žmogaus globon. Pennsylvanijos augščiausiojo teismo nuomone, bažnytinis turtas pasilieka parapijos nuosavybe, nežiurint į tat, kas yra to turto globėjas (arba globėjai): vyskupas, svietiški žmonės, žydas, turkas ar kitas kas. Vieno tik daikto reikalaujama — kad bažnyčia ir kitokia parapijos nuosavybė nebūtų apversta kitokiems siekiams, tik tokiems, kokių ieškojo, parapijiečiai, kuomet pirkto nuosavybę, statė bažnyčią, ir t.t.

Dabar reikia įsitemyti vieną daiktą — butent, jog toji scrantoniečių dalis, kuriai pasisekė numesti vyskupą nuo globėjo vietos, visados sakėsi norinti taikyties prie visų Rymo-katalikų bažnyčios įstatymų, tik trokštanti turėti savo bažnytinio turto globėjais dešimtį vyrų vieton vieno vyskupo.

Kadan-gi viename parapijos mitinge (laikytame dar 1906 m.) diduma balsų tapo nutarta pavesti bažnyčią globai dešimties vyrų ir vyskupą išmesti iš globėjo vietos, tai augščiausiasis teismas prisitaikė prie didumos noro ir paliepė vyskupui Hobanui atsirašyti dešimties vyrų (tuomet jau ekskomunikuotų) naudai. Teismas neklausė, ar anas mitingas buvo legališkas ar tapo sušauktas tam tiktai, kad išrinkus naujus globėjus. Jeigu tie septyni išmintingi ir teisingi vyrai, ką teisia absoliutiškai Pennsylvanijos gyventojų savytarpinius santykius, būtų sužinoję paslaptį, jog anas parapijos mitingas, ant kurio jie parėmė savo nusprendimą prieš vyskupą, buvo sušauktas ne visos parapijos, bet tik parapijiečių dalies, ir jog tame mitinge nebuvo šnekos apie bažnytinius globėjus, bet buvo šneka apie išsiėmimą parapijai čarterio, ir jog anie dešimts vyrų (Aponas ir t.t.) tapo išrinkti išieškoti čarterį, o ne pasilikti bažnytinio turto globėjais ("trustees") — tai augščiausiojo teismo nusprendimas be abėjo būtų skambėjęs kitaip.

Antra vertus, Scrantono diecezijos įstatymai reikalauja, kad bažnytinė nuosavybė būtų vietinio vyskupo globoje (in trust). Priežastis to reikalavimo — noras apsisaugoti, idant bažnyčios ir jų turtai netaptų apversti kitokiems siekiams, kaip tik Dievo garbinimui sulyg Rymo katalikų bažnyčios įstatymais. Kadan-gi augščiausiojo teismo nusprendimas griežtai priešinosi diecezijos įstatymams, tai vyskupui neprisiėjo liekas kitas daryti, kaip atimti iš šv. Juozapo bažnyčios kunigą. Nuosekliai ant lietuvių bažnyčios tapo užmestas interdiktas, ir Scrantono lietuviai pradėjo garbinti Dievą šv. Tomo koplyčioje. Atsitiko tatau jau daugiau, kaip dveji metai.

Už kelių mėnesių po bažnyčios uždarymo — kuomet parapijiečiams gerokai įgriso gyventi be savosios bažnyčios — tapo sušauktas visutinis parapijos mitingas. Tas mitingas — sušauktas abiejų pusių (kun. Kuro ir dešimties globėjų) — atsiliko St. Mary's svetainėje. Susirinkti-

man buvo leidžiami vien parapijiečiai. Kalbėjo vienos ir kitos pusės atstovai. Po beveik trijų valandų aiškinimo nepalyginamai didesnė dalis parapijiečių (1245 prieš 65) nusprendė pavesti savo bažnytinį turtą išnaujo vyskupo globon. Pasiremiant ant šito tai nutarimo, tapo pareikalauta nuo dešimties globėjų atsirašyti vyskupo naudai; šiems-gi atsisakius tatau padaryti, tapo užvesta prieš juos byla vietiniame teisme.

Byla prasidėjo pernai pavasaryje prieš teisėją Newcomb'ą. Po trijų dienų klausinėjimų teisėjas apreiškė, kad norint sužinoti tikrą tiesą apie aną mitingą, reikėtų pašaukti liudininkais visus parapijiečius. Kad sutrumpinus procedurą, teisėjas Newcomb padavė mintį, kad ar negeriau būtų pašaukti parapijiečius paskyrium ir paklausti kiekvieno, už ką jis duoda savo balsą: už vyskupą ar už dešimtį globėjų? Išaugšto tapo sutarta, kad jeigu diduma bus prieš vyskupą, tai bažnyčia pasiliks po interdiktą, kaip buvo. Balsavo viso 1240 parapijiečių, vyskupas gavo 84 balsus daugiau, nekaip svietiškieji globėjai. Pasiremdamas ant šitų rezultatų, teisėjas Newcomb apšaukė vyskupą M. J. Hoban'ą šv. Juozapo parapijos globėju.

Apeliacija tapo paduota augštesniojon instancijon. Augščiausiasis Pennsylvanijos teismas į visą reikalą pažiūrėjo kitokiomis akimis. Jisai per teisėjo Stewart'o lupas nusprendė, jog parapija apie savo reikalus tegali spręsti vien savo mitinge, ne teisme; žmonės, girdi, balsavę prieš teisėją Newcomb'ą ne kaipo parapijiečiai, bet kaipo šalininkai vienos ar kitos partijos. Teisėjas Newcomb neturėjęs jokios teisės užšaukti balsavimų ir padaręs gėdą teismo įstaigai (skaityk augščiausiojo teismo ištermę). Tokiu budu, augščiausiojo teismo nusprendimu, dalykai pasiliko tokiais, kokiais buvo pirm dvejų metų. Prisiėjo daryti vieną iš dvejo: arba teisėjui Newcomb'ui varyti toliau nagrinėjimą apie aną mitingą, kuriame diduma 1245 balsų prieš 65 tapo nutarta pavesti bažnytinį turtą vyskupo Hoban'o globon, arba šaukti naują mitingą ir nutarti, kas turi būti parapijos nuosavybės globėju. Tapo aprinktas antrasai kelias. Rugpiučio 10 d. į Auditorium svetainę tapo sušauktas visutinis parapijos mitingas. Kaip jau buvo rašyta "Drauge", į salę susirinko apie 1000 vyrų. Visi vienu balsu nutarė pavesti parapijos turtą vyskupo Hoban'o globon. Dalyvavusiųjų šitame mitinge parapijiečių suskaityta 920 (kiti išėjo iš salės, beskaitant). Tuo pačiu laiku priešingoji pusė traukė žmonės — net su muzikos pagelba — savajan mitingan į bažnytinį sklepą. Tenai susirinko apie 400 žmonių (ne tik vyrų, bet ir moterių ir vaikų). Kiek tenai buvo parapijiečių, neskaityta. Apie nutarimus jau buvo pranešta "Drauge".

Kaip visas reikalas užsibaigs, parodys ateitis. Šiuo tarpu žinoma tik tiek, kad į šv. Juozapo bažnyčią negali įeiti nei joks kunigas be vyskupo žinios (ir kas iš bažnyčios be kunigo!). Scrantono parapija nepasiliko be dvasiškojo vadovo; parapijiečių dvasiškus reikalus aprūpina po senovei kun. J. Kuras.

Tik—vat—savoji bažnyčia uždaryta, apleista, per dvi žiemi nekurenta, ir kas aršiausia, nematys savyje pamaldų iki kol parapijiečiai neprisitaikys prie diecezijos įstaty-

mų. Girdėjome, kad priešingoji vyskupui pusė kreipėsi pas Apaštališkąjį delegatą į Washingtoną, reikalaudama nuo jo kunigo savon bažnyčion. Tos pusės atstovai buvo ir pas vietinį vyskupą. Tatai tik parodo, jog Scrantono lietuvių parapija ir jų bažnyčia vis pasilieka Rymo-katalikų dvasiškosios valdžios jurisdikcijoje. Reiškia tatau, jog "parapija" neatėmė bažnyčios nuo vyskupo. Tiesą kalbant, parapija — teismo nusprendimu — tik permainė bažnytinio turto globėją, o kandan-gi to paties teismo nuomone globėjas (trustee) yra gyvas "niekas", tai aišku, jog Scrantone iš teisėtinios pusės gyvai "nieko" nepasidarė. Kad tai tiesa, kiekvienas gali matyti kad ir iš to, jog bažnyčioje nėra jokių pamaldų, nors badai skambinama kasdien "ant poterių", nors priešbažnytiniuose laikraščiuose paieškoma "gero" kunigo. Šiaip jau ir doriškosios ir "medžiagiškosios pusės "pasidarė daug". Galime paminėti nedovanotiną apleidimą bažnyčios, brangiai atsieinančias tāsynes po teismus savytarpines neapykantas, apleidimą išpažinties ir kitokių savo tikėjimo priedermių ir t.t. ir t.t.

Oi, kad visi parapijiečiai būtų supratę išpat pradžių, kas ugnį sukūrė ir ligšiol ją tebežarsto, — oi, kad būtų supratę! — šitų gėdą darančių katalikams tāsynių scrantoniečiai nebutų nei pradėję!

S. L. A. organe "Tėvynėje" (No. 33) skaitome korespondenciją iš Pittstono, Pa., rašytą kokio tai J. S. Vaškevičiaus ir taikytą prieš gerbiamąjį Tėvą Kazimierą. Korespondencijoje pasakyta kaikurie daiktai, kurių nei viena kita redakcija nebutų priėmusi laikraštini (pav., kad Roosevelt keliavo po Afriką... mokindamas bezdžiones!), o šiaip jau pabandyta nesąmoningai pasijuokti iš misijų, prirodant, buk misijonoriaus pamokslai kai-ką gali išvaryti iš proto...

Papasakota šitokia istorija:

Tėvui Kazimierui lankant misiją Pittstone, Aleksandras Bieliauskas ėjęs aštuonis sykius išpažinties, uoliai klausęs Kapucino pamokslų ir galop patekęs į bepročių namus; tūkstantį dolerių atidavęs Kapucinui, šimtinę pasiuntęs savo motinai į Lietuvą, o ką padaręs su likusiais septyniais šimtais, niekas nežina.

"Dabar jis randasi Danvillės, Pa., beprotnamyj, nors ta vieta pritiktų geriaus tėvui Kapucinui.

Galima manyti, kad atsiras ir daugiau tokių Kapucino mokinių; net šiurpuliai ima, girdint tokio mokslo platinimą 20-tam metšimtyje.

Baisi tai fantizmo auka!"

Šitoje korespondencijoje yra tiek tiesos, kad Aleks. Bieliauskas ištisų išėjo iš proto ir draugijų, prie kurių prigulėjo, tapo paduotas į bepročių ligonbutį. Užmiršta pasakyti, jog Bieliauskas jau seniai neturėjo pilno proto ir jog jo būtų visai nustojęs ir be Kapucino pagelbos. Bieliauskas yra auka ne fanatizmo, bet ligos, kurią nešiojasi su savim jau kelinti metai. Aimanavimai ir šiurpuliai visai ne savo vietoje. Patalpinimas šitokios korespondencijos S. L. A. organe parodo, kaip tai neatsižiuorima šitoje organizacijoje į katalikų narių tikybinius jausmus. Juk tosios organizacijos katalikai nariai yra verčiami mokėti

po 60 centų už laikraštį, kursai žodį Dievas rašo su maža "d" ir nepraleidžia progos pasityčioti iš katalikų! Ar-gi katalikų sąmonė neatbus? Ar katalikai, kurie priklauso prie S. L. A., neužprotestuos prieš tokį išniekinimą savo tikybinių jausmų savame organe?... Ar nepareikalaus, kad organe nebutų daugiau užgauliojimų?....

S-MUI. L. A. ŽINOTINA.

Šliupas įgija naują titulą. S. L. A. organas (No. 34) vadina jį Kurėju—Kurėju. (NB: Dievo vardas "Tėvynėje" rašoma su mažąja "d", čia abidvi "K" — didelės). Tokiu būdu Šliupui duodama viršiausioji valdžia, kokią stabmeldijos laikuose, tamsybėse paskendę žmonės, suteik davo savo tikybos viršininkams, atiduodami jiems dievišką garbę. Žodžiu: divus Šliupas, Kurėju—Kurėjas! Džiaugkitės tautiečiai, S. L. A. nariai!

Kryžiuočiai neklausė popiežiaus. Prisidengdami katalikų tikėjimo skraiste, vietoje platinę Kristaus mokslą, plėšė ir žudė žmones. Visa kaltybė už jų darbus, kaip rašo "Tėvynė", papuola ant Rymo popiežių. Tieji pat kryžiuočiai, kaip žinoma, paskui išsižadėjo katalikų tikėjimo, liuteriais patapo. Ar-gi jiems popiežiai liepė tai daryti?

Tolygiai atsitiko ir su kaikiuriais katalikais—lietuviams. Anais metais, prisidengdami kova už laisvę, plėšė ir žudė nekaltus žmones. Pagalios išsižadėjo katalikų tikėjimo, virto socialistais, bedieviais, išsirinkdami sau Šliupą Kurėju—Kurėju. Ką-gi čia kaltas Rymo popiežius?

R. K.

JAUNUOMENĖS REIKALAI.

Beskaitydamas "Draugo" 29 N. užtikau gana svarbų lietuvių visuomenei ir patiems mokslaeiviams p. Mokslaeivio straipsnį: "Amerikos lietuvių mokslaeivija ir josios reikalai". Už tą straipsnį, kaip rūpestį visuomenės reikalais ir gerus norus, tariau jo autoriui nuoširdų ačiū.

Pn. Mokslaeivis, matydamas Amerikos lietuvių mokslaeivių tarpe žymų, beveik šuoliais einantį ištautėjimą ir prasiplatinusį jų pasileidimą svetimtaučių mokyklose, pataria lietuvių visuomenei įsikurti savąją kolegiją ar seminariją, bet ir bijosi, kad jo žodžiai gal neatneš jokio vaisiaus, nes daugeliui jau įkirėjo visokios rinkliavos labdaringsiems tikslams.

Puikus sumanymas! Lietuvių jaunuomenė šioje šalyje, savoje mokykloje galėtų atsiginti netik nuo ištautėjimo, bet ir nuo ištvirtimo.

Bet tas sumanymas reikalauja daug triūso, daug aukų ir pasišventimo. Tečiau, jei atsirastų vadovas arba pirmininkas, atsirastų ir aukos. Manau, kad visuomenė nepasigailėtų paaukauti po kelius centus tam prakilniam tikslui.

Kaip kiekvienas geras sumanymas, taip ir šitas nebus taip greitai įvykdytas, praeis mažiausia keliatais ar keliolika metų. Tatai, kaip Mokslaeivis rašo, pakol kas būtų labai gerai įkūrus kokioje parankiausioje svetimtaučių mokykloje lietuvių mokslaeivių koloniją su savuoju, nors vienu, mokytoju ir savąja priežiūra. Kruvoje lietuviai mokslaeiviai nėra lengvai pasiduotų įtekmei svetimtaučių,

jų, galėtų netik išlaikyti savo tautystę, bet dar daug ko pasimokinti viens nuo kito, susiprasti su savo tautos reikalais, kad paskiau, apleidus mokyklą, naudingai darbuoties labai savo tėvynės.

K. J. B—nas.

Kebų Raganius.

SIS--TAS APIE DRAUGIJAS IR JŪJŲ NAUDINGUMĄ.

Apie draugijas ir jų naudingumą daug nekalbėsiu — nėra reikalo. Pastaraisiais laikais lietuviai, šiek tiek prasiblaivę iš ilgo ir gilaus letargiško miego ir pradėję sekti geriausius susipratusiųjų svetimtaučių pėdomis, kaip savo tėvynėje Lietuvoje, taip ir čia Amerikoje ir dar kituose kraštuose, sukruto tverti įvairias draugijas ir draugijėles. Dabar visur, kur tik randasi didesnis skaičius lietuvių yra jau nemažai ir dar laikas nuo laiko vis organizuojasi naujos. Vieni lietuvių prie nekurių priguli, ir tie apie draugijas ir jų naudingumą turi supratimą jau nebe teoretiską, bet praktiską ir jiems aiškinimas būtų bereikalingas; kiti gal nemažai apie draugijas girdėjo iš lūpų kalbėtojų nuo estradų laike prakalbų, susirinkimų arba apvaikščiojimų; gal kvietė prisirašyti prie tos ir tos draugijos, žadėdami geresnę ateitį. Bet nekurie gal kad ir girdėjo žodį "draugiją" arba "draugystė", bet visgi supratimo gero neįgijo.

Todėl, ant klausimo: kas tai yra draugija? galima atsakyti prastai, be įsigilinimo į filosofiją, — kad tai yra susispietusi krūva žmonių bendram darbui dėl atsieikimo kokio nors pasiskirto sau tikslo, atsakančio krūvos profesijai, išsilavinimui arba fizinėms jėgoms. Drauge, t. y. vienybėje ką nors dirbantieji ir manantieji tveria draugiją.

Kiekvienas supranta, kad draugijos negalima sutverti iš vieno asmens; mažiausiai tegalima iš dviejų. Didumo-gi draugijos aprubežiuoti ir-gi negalima. Jų yra ir labai didelių. Čielą valstiją ar karaliją galima būtų pavadinti viena draugija, jei valstijos ar karalijos visi nariai—piliečiai eitų išvieno prie vieno tikslo — labo savo tėvynės, jei visi išvieno varytų politiką su kitomis valstijomis dėl gerovės savo krašto. Bet karalijai arba valstijai ištikrųjų tapti viena draugija su vienu visų piliečių siekiu yra negalimas daiktas ar bent labai sunkus, kadangi ne visi piliečiai yra vienodų nuomonių, vienodos doros ir vienodų gabumų. Nei viena valstija nėra dar priėjusi prie tokios tobulybės, kad visi jos piliečiai sugebėtų eiti išvien su prakilniausiais norais ir idėjomis. Tatai tik paviršutiniškai imant valstiją galime pavadinti draugija, nes ji turi abel-ną siekį, prie kurio turi eiti visi jos piliečiai — tai yra gerovė ir laimė savo krašto. Tečiau to abelno tikslo valstija negalės atsieikti, dirbant visiems piliečiams sykiu, vienodu būdu be pasidalinimo į mažesnes, įvairias draugijas, nes, kaip sakiau, ne visi yra vienodos profesijos, vienodų gabumų, palinkimų ir vienodų fizinėjų jėgų. Tas abelnas valstijos tikslas bus geriausiu atsieikiamas, jei visa kokia valstija pasidalins į mažesnes draugijas su siekiu tam tikrais įstatymais paremtu pagal savo išgalėjimo, pagal savo kūniškųjų ir dvasiškųjų jėgų ir jei kiekviena tokia draugija pasistengs tą tikslą atsieikti.

Nekurios valstijos suprato draugijų naudingumą, todėl jose galima rasti ne vieną ir ne dvi draugiji, bet labai daug. Juo kokioje valstijoje yra daugiau draugijų ir juo daugiau prie jų priklauso žmonių, tuo ta valstija yra turtingesnė, laimingesnė, geriau susipratusi su visuomeniškąjo gyvenimo reikalus, tuo geriau moka išnaudoti visas, kaip kuniškas taip ir dvasiškas, savo spėkas atsiekimui abelno savo kraštui tikslo. Manau, kad kiekvienas su tuo mano pasakymu sutiks. Tai galima matyti iš kitų šalių. Pavyzdžiui, paimkime Vokietiją ir Rusiją. Vokietijoje yra labai daug visokių gerų draugijų. Mažai rasis tokių vokiečių, kurie neprigulėtų prie kokios nors sau atsakomos bei tinkamos draugijos. Vieni jų priguli prie tos, kiti prie kitos. Mokslo vyrai turi savo draugijas, ūkininkai savo, pramonininkai ir darbininkai vėlei savo. Net moteris ir paaugę vaikai irgi turi savo draugijas ir noriai į jas spiečiasi, kad vienybėje galėtų geriau ir naudingiau dirbutes. Todėl ta Vokietija yra turtinga, susipratusi, visi vokiečiai gerai ir laimingai gyvena, nes jie žino ir supranta, kad susispietę į draugijas gali nuveikti tą, ką dirbant kiekvienam pavieniui arba atskirai niekados nenuveiktų. Ne vienas gal lietuvis, keliaudamas per plačią Vokietiją ir pamatęs puikiai ištaisytus laukus, pilnas suvirtusių javų dirvas, nutukusius galvijus, geriausiai vedamas ūkes ir gražiai apsirėdžiusius žmones pats savęs klausė, kokiuo-gi būdu jie priėjo prie tos tobulybės, kodėl-gi nėra taip mūsų tėvynėje Lietuvoje? Bet paskiau, pasiteiravęs su pačiais vokiečiais ir arčiau prisiziūrėjęs jų viduriniam gyvenimui, randa savyje atsakymą, kad ūkė Vokietijoje pakėlė ant taip augšto laipsnio ne kas kitas, kaip tik gerai vedamos ūkininkų draugovės ir pačių vokiečių darbštumas.

Pakilus ūkei arba, kitaip sakant, pastačius ją ant geresnių pamatų ten, kur žemė yra svarbiausiu žmonių turtu, kyla sykiu ir jų apšvieta, susipratimas, nes iš turto, kokį atneša ūkė, gali leisti savo vaikus į mokyklas, o patys gali turėti įvairius laikraščius ir knygas. Dėlto ta valstija, kuri yra turtinga, yra sykiu ir apsišvietusi, nes pakilus gerbūviui plėtojasi visokie išradimai, pagerinimai; mokslas pradeda klestėti pilnoje to žodžio prasmėje.

Dabar, prisiziūrėjus Vokietijai iš eilės prisiziūrėkime Rusijai arba Maskolijai. Tenai draugijų yra suvis mažai ir mažai sąnarių priguli prie esančiųjų. Dirba daugiausiai atskirai, ypatingai ūkininkai, neturėdami nieko bendro su kitais lyg vieni gyventų sau ant žemės. Užtatai jie neatsiekia kaip reikiant savo tikslo; toks darbas neatneša reikalaus vaisiaus ir naudos. Tenai žmonės—maskoliai nemoka, tiesiog negali išnaudoti nei žemės, visų svarbiausio savo turto, nei kitų gėrybių, kokios Maskolijoje, pagal nekurių žinovų, randasi. Pramonija ir apšvieta stovi žemai, gyventojai kenčia visokias nelaimes, badą, skurdą ir t.t. Lietuvoje, mūsų tėvynėje, taipgi yra tas pats, nes ji buvo ir dabar tebėra, nors kitoje formoje, Rusijos pavaldinė ir jos verge. Bet tame nėra nieko įstabaus. Anot tos patarlės: „nei pats ėda, nei kitam duoda“. Maskolija negalėjo Lietuvai velyti geresnio likimo. Jei Lietuva ir būtų norėjusi organizuoties, spiesties į draugijas, kad tokiu būdu pakilus ant augštesnio laipsnio kultūros ir apšvietos, bet būtų negalėjusi, kadangi visokie susirinkimai

viešiams pasikalbėjimams apie savo tautos reikalus ir visokios organizacijos buvo begalo smarkiai draudžiamos. Maskoliai žinojo, nors patys to nedarė, kad lietuviai, suėję į vienybę, susiorganizavę, nebesiduos taip lengvai save skriausti, išnaudoti ir galop pavergti po savo jungu ant visados.

KEBŲ RAGANIAUS KALBA ANT APVAIKŠČIOJIMO 500 m. SUKAKTUVIŲ KOVOS TIES ŽALGIRIU.

Gerbiemieji Tautiečiai ir gerbiamosios Tautietės!

Kiekviena tauta turi tulą Dievu duotą pašaukimą išpildymui. Ir mūsų tauta turėjo misiją didelę, didelį ir prakilnų pašaukimą... Pirmojoje epokoje — kaip sako vienas garsusis raštininkas — turėjo kovoti su laukine Mongolijos orda, su tolimaisiais skandinavais, gudais ir lenkais; antrojoje-gi epokoje, nuo pradžios 13-tojo amžiaus, beveik per tris šimtmečius, turi kariauti su vokiečiais, su kryžiuočių ordenu, prieš nesulyginamai aršesniu už pirmuosius, kurie, pav., kaip Mongolijos orda, perstatydavo brutališką spėką kūno — turi kariauti su priešų sielos mūsų tautos...

Didis momentas dėjinis arba istoriškas ir svarbi valanda — tai Žalgiris! Nuo to laiko prasideda nauja epoka veikaluose tautos.

500 metų atgal, sutrupinus įsiutusio priešo galybę Žalgirio laukuose, to priešo, kurs kariavo prieš mūsų tautos sielą, galėjo Lietuva šaukti sykiu su Psalmininku: „Skyda tvirtųjų yra sulaužyta, o silpnieji tapo apsiausti galybe!“ Ir ištikro, galingas tai buvo priešas! nes jeigu jis būtų buvęs nepergalėtas, kasžin, kas būtų buvę su šiandienine civilizacija, su mūsų tauta, ar būtumime turėję vaisių iš veikalų pirmosios epokos?

Ir štai eina apsišarvoję suvienyti lietuvių, lenkų, gudų, totorių pulkai galingo ir išmintingo vadovo Vytauto vedami, lyg dvasios prikeltos iš amžino miego vietovės, eina tuose sunkiuose ginkluose, rimtai, drąsiai, su vilčia širdyje, nežiūrint į priešų riksmą ir pirmlaikinį džiaugsmą iš kovos laimėjimo, vis pirmyn ir pirmyn, arčiau prie Žalgirio....

Atėjo 15 diena liepos 1410 metų. Kryžiuočiai buvo linksmūs, bet veltui! Mūsų Vytautas mostelėjo ranka, sugaudė lietuvių trimytai ir... prasidėjo kova, kova baisi, kruvina, kokios nei lenkų, nei lietuvių veikaluose dar nebuvo. Kraujas bėgo upeliais... bet mūsų išmintingo vadovo vedami pulkai nepasidavė. Kryžiuočiai pradėjo bėgti ir musiškių kova laimėta! Apie 50,000 kryžiuočių padėjo galvas Žalgirio laukuose. Baisus, neapsakomas džiaugsmas apėmė visą Lietuvą ir Lenkiją, nes priešas pergalėtas, jo galybė sutrupinta ir tai ant visados, ant amžių. Nuo šios pergalės, kryžiuočiai lietuvai ir lenkams perstojo būti paojingi ir jie patys pamažu žengė į kapus.

Pergalėjimas priešo ties Žalgiriu yra tvirtai sujungtas su vienybe širdžių, su vienu tikslu ir mintimi sielų, su prakilniu noru ir pasišventimu. Jei būtų stokavę mūsų bočiams vienybės, gero noro ir pasišventimo, jokių būdu būtų neįveikę priešo, bet matyti, kad mūsų pratėviams to nestokavo, buvo pasirengę geriau numirti už tėvynę,

negu priešams pasiduoti. Garbė tat tebuna mūsų pratėviam už prakilnius norus ir pasišventimą!

Jei neapsišventimas ir geras noras mūsų pratėvių, mūsų tauta gal seniai būtų jau žlugus.

Kova jų ties Žalgiriu tebūna mums pavyzdžiu! Ir nūnai nėra Lietuva laisva nuo priešų. Iš vienos pusės ją kankina maskoliai, iš kitos lenkai ir vokiečiai. Bet sugebėsime nuo jų atsikratyti, kaip mūsų bočiai padarė su kryžiuočiais, jei tik seksime savo bočių pėdomis ir imsimė nuo jų pavyzdį, t. y., jei laikysimės vienybės, gerų norų ir pasišventimo už laisvę ir gerovę savo tėvynės. Tik-tai deja! mums to viso trūksta, ypatingai gero noro ir geros valios, nors energijos būtų nemažai. Šiuose laikuose, kada daugiausiai reiktų darbuotis dėl gero savo tautos, savo tėvynės, esame užsiėmę, taip pasakius, namine kova. Žiūrėkime, kaip mūsų tauta pasidalinus į įvairias partijas su visokiais vardais ir kaip jos vaidijas tarp savęs, neapsikeždamos viena kitos. Nūnai mums stoka vienybės, stoka gero noro, stoka geros valios, stoka solidariskumo ir pasišventimo; žodžiu, stoka inteligentijos pilnojoje to žodžio prasmėje, stoka gerų vadovų su vienu tikslu — labo savo tėvynės. Nūnai ant mūsų viešpatauja egoizmas, kosmopolitizmas ir tamsybė. To dėlei mes ir vargstame, vargstame mūsų tėvynę ir visa tauta....

Tatai imkime pavyzdį nuo mūsų bočių, kariavusių už laisvę tėvynės ties Žalgiriu. Mylėkime karštai savo šalį, kaip jie mylėjo, meskime šalin neapykantą viens kito, prašalinkime egoizmą, o darbuokimės vienybėje, nes vienybėje — galybė.

Tu-gi, numylėta jaunuomene, viltie Lietuvos, gimusi ant laisvos amerikoniškosios Vašingtono žemės, ant kurios likimas atnešė tavo tėvus ir numylėtąsias tavo motinas, tarp tikrumos valstybinių čionykščio krašto priedermių, būk sykiu geru vardu ir garbe lietuvių tautos! Nesigėdyk tatai savo lietuviško paėjimo, nesigėdyk tikėjimo ir papročių savo tėvų. Žinok apie tai gerai, lietuviškasis jaunikaiti ir lietuviškoji mergele, kad esi jaunąja atžala narsios ir garbingos tautos, kuri niekados nesusidėmėjo kryžiuočių nedorybėmis.

Toj iškilmingoj valandoj žvilgtėk aplink save — žiūrėk, kaip tavo tėvas ir motina atiduoda nūdien pagarbą narsiai kariavusiems po Žalgiriu. Teužsirašo ta prakilni, iškilminga valanda ant visados tavo širdyje ir tavo prote; tepatvirtina tave tame persitikrime, jog kokių nors būdu turi būti pavaldiniu šios žemės, esi vienok lietuviu ir jauties lietuviu iki mirties, turi būti tau idealu.

Bėdina, nelaiminga, persekiojama yra nūdien mūsų tauta, bet visas pasaulis turi pripažinti ją esant narsia, garbės verta. Tenenugązdina tavęs, nuo mūsų tėvynės, nors ten gyvenimas yra sunkus, kad ten bėdos, prispauđimai, nelaimės kandžioja būvį mūsų brolių, jieškančių čia, Amerikoj' geresnio likimo! Bėdina ir nelaiminga ta mūsų tėvynė, kankinasi belaisvėje suspausta retėžiais. Todėl tu, lietuviškoji jaunuomene, čionai gimusi, kraujas iš kraujo didvyrių iš po Žalgirio, pridėk savo rankas nuėmimui nuo jos retėžių nelaisvės — pergalėjimui tų trijų baisių hydrų, ką dieną ir naktį sergsti nelaimingos atnašos, kad nepavelyti jai net pasijudinti kentėjimuose, anei atsidusti nelaisvėje.

Iš priežasties šiandieninės iškilmės padaryk ir tu, garbingoji jaunuomene, tvirtą prižadėjimą tiksle sujudinimo tavo širdyje ir tavo draugijoje meilės prie tos Lietuvos, kurios nematei, bet kurios kraujas plaukia tavo gislose. Šiandien, šiandien įsidėk giliai širdin žodžius: "Lietuva turi gyvuoti, nes tai šalis šventų dėl mūsų tradicijų, žemė mūsų tėvų, tatai tiesa gamtos ji pripuola mums!"

Ir taip, lietuviškoji jaunuomene, jei tiktai norėtumei, greitoje ateityje, galėtumei stebėtis antruoju Žalgiriu — tečiaus jau nebe Žalgiriu kraujo praliejimo, bet Žalgiriu pergalėjimo keliu taupumo, triūso, pažangos ir apšvietos. Tai yra asmenis karžygiškos skydos dabartinių laikų, tai yra bagnetos ir kalavijai, kuriais mums reikia pergalėti priešą. O kada ateis valanda, kada tuo keliu einant užžibės antras Žalgiris, duodu žodį tau, lietuviškoji jaunuomene, čionai gimusi, kad paguoda dangaus sužadins tavo širdyje neprislėgtą nykumu ilgėsi į tą nūdien nelaimingą, bet neapsakomai gražią ir malonią šalį mūsų mylimos Lietuvos.

KODĖL NEINI IŠPAZINTIES?

Parašė kun. Aloyzius J. Warol, J. Dr.

vertė kun. V. D.

(Tąsa).

"Pas vaitą, nė pas šaltyšių neisiu, tai man peržema. Asesorius, ar viršininkas, tai da permenki ponai. Pasiskūsiu pačiam ciesoriui" — galvoja savo didybėje nuskriaustasis. Išsiruošė į sostinę. Ciesorius išklauses reikalo, su rūstumu ėmė didžiulį barti: "Ar aš, girdi, neturiu valdininkų, kad judu teistų ir taikintų? Ko čia atėjai? Eik pas juos, o man su kriaušėmis galvos nekvaršink!" Išėjo sodietis nemitęs ir pas vaitą savo reikalą atliko. Turi čia Kristus ant žemės savo valdininkus, savo teisėjus, kuriems pasakė: "Kas jūsų klauso, manęs klauso, o kas jums niekina manim, niekina." Suteikė jiems visokią valdžią, tokią pačią, kokią Jam dangiškasis Tėvas davė. — "Kaip mane siuntė Tėvas, teipo ir aš jus siunčiu." Tai kam da į kunigų rankas dėtų dangaus raktus, jei Pats be tarpininkų žmogų išrišinėtų iš nuodėmių? Ar-gi tat nebūtų pasityčiojimu iš Apaštalo ir jųjų įpėdinių, palikimu jų ant juoko? Jei principalas atiduoda kasininkui raktus nuo pinigų, tai juk ne tam, kad paskui pats juos išmokinėtų, o kasininkas raktus nešiotų už juostos tik teip sau dėl parodos.

Dievas veda žmones su žmonių pagelba. Siunčia apakusį Saulių*) pas Ananiją, kad pasimokintų, apsišviestų ir taptų apkrikštytų; Kornelijų iš Cezarėjos šimtinių — pas Petrą Apaštalą: raupuotąjį, apie kurį skaitome Evangelijoje, — pas kunigą. "Eik pasirodyk kunigui."**) Atkartoiant tą patį trumpai, tie žmonės, ką nori tiesiog su pačiu Dievu savo sąžinės reikalus atlikinėti, aplenkdami kunigus štai šitas daro paklaidas: 1) Tyčiojasi iš paties Dievo. Užmėtinėja Jam, būk be tikslo, be reikalo įstatė ant žemės atgailos (pakūtos) sakramentą. 2) Anot jų išeitų, kad Jėzus pajuokė Apaštalus ir jų įpėdinius, duodamas jiems valdžią, kuria negali naudotis. 3) Niekina

*) Apašt. Darb., 9—11.

**) Mat. 8, 4.

Kristaus valdininkais. 4) Pasilieka jie abejojime, ar jiems atleista nusidėjimai?

Nikodėmas: Gyvenu ilgai eretikų šalyse ir tenai nugirzdavau nekartą štai šitokius žodžius: „**Kunigas negali nuodėmių atleisti, nes tatau privalo tik pačiam Dievui**“. Kaip į tai, dvasišikasis Tėve, atsakius?

(Tol. bus).

LIETUVOS BAUBLYS.

Bėgau tankiai prie ažuolo,
Kurs paupyj' šale uolos
Augo už kaimo.
Ten surasdavau ramumą,
Gaudavau dvasios stiprumą,
Uksmėj, paupyj'!
Ažuols tas Lietuvos Baublys,
Daug jos sūnų yr' praaugęs,
Nuo senų seno.
Jis jau žilas šimtametis,
Sako, kad Keistutį matęs,
Vytauto tėvą.
Prastovėjo jis daug laiko,
Pragyveno daugel vaikų,
Senas Milžinas.
Matė Lietuvos platybę,
Josios galę ir tvirtybę,
Susiklausyme.
Kaip tas Ažuols, taip Lietuvis,
Yr' neįveikiamas buvęs
Ant karo lauko.
Lietuviai kad karėnėjo,
Grūmės, kentė, galvas dėjo,
Gynė Tėvyne.
Jie pergalėtųjų minią,
Parsivarę į tėvyne,
Nekankindavo.
Kaimynai nors jų bijojo,
Vienok gerbė ir guodojo,
Tankiai pamėgo.
Tik deja! vienybei žuvus,
Lietuvai Lenkams pakliuvus,
Tuoju kitaip virto.
Ainiai tampa išdavikais,
Nekurie baisiais endekais,
Išgamoms tautos.
Betgi darbai pranokėjų
Vaikus žadinti pradėjo
Iš tautos miego.
Kyla vyrai darbštūs, uolūs,
Ir Tėvynei, nors nupuolus,
Viltį paduoda.
Veik: Giedraitis, Valančiauskas,
Juškai, Jaunius, Baranauskas,
Daukantas, Burba,
Maironis, Jakštas pragysta,
Tumas iškalbus ir drįsta
Tiesą drožt visiems.

Bulota mus dūmoj' gina,
Nors Gudai ji ir grąsina,
Jis kaip uola tvirts.
Greit Tėvynės atgijimą,
Išvysim apsišvietimą,
Tik visi dirbkim.

Pranas.

HIMNAS.

O galingiausias Viešpatie Dieve,
Visos pasaulės valdone!
Prie Tavęs šaukiam, geriausias Tėve,
Atimk nuo mūsų koronę!
Per tiek jau amžių, kiek nukentėjo
Mūsų tėvynė Lietuva
Ir vis dar kenčia, net nusilpnėjo,
Ir vis dar sunęs jos žuva!
Pakelk jau kartą dešinę savo,
Lai viešpatauja teisybė!
Lai visi priešai; ką mus kankina,
Atjaucia Tavo galybė!
Laisvės saulutė lai ir lietuviams
Nors vieną kartą prašvinta,
Nuo kojų, rankų sunkūs retežiai
Lai mūsų broliams nukrinta!
Visų širdyse meilę tėvynės
Teikis įkurti karščiausią,
Apšvieskie protus, blaškyk tamsybes,
Duok mums vienybę tvirčiausią!

Juozapas Žiedelis.

LINKĖJIMAS S. L. R. K. AMERIKOJ!

Kaip pavasariui atėjus,
Gamta pradeda atgyt,
Ir krutančius vabalėlius
Visur galima matyt.
Lai ir S. L. R. K. Amerikoj
Bun pavasarėliu,
Lai sukila didi minia
Žmonių vargdienėlių!
Lai supranta kas tai yra
Meilė ir vienybė,
Lai rišasi į kuopele
Ir laiko brolybę.
Lai pažįsta brolis brolių,
Sesuo savo sesę,
Lai duod' ranką vienas antram
Prispaudimo čėse!
Lai kil vardas Lietuvos
Ant šios žemės svetimos.
Lai supranta alei vienas,
Kokios esame mes tautos!
Lai givuoju ilgai, ilgai
Tas ryšys vienybės,
Lai auga, auga sparčiai
Mūsų skaitlius brolybės!
Lai tur mūsų brolis sesė
Pagelbą bėdoj,
Lai nei vienas vargdienėlis
Niekad nedejuoj.

S. Kimutis.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

K. J. B. "Dagis" yra juokų laikraštėlis be jokių idėjų, tvirtų nuomonių ir aiškaus programo. Rašo į jį daugiausiai nesubrendę jaunikaičiai, kurių žodžių nereikia paisyt. Tie jaunikaičiai rašo juokus, kuriems truksta sąmojo, ir kritikas, kurioms truksta išminties ir teisybės. Todėl tegul sau sveiki tyčiojasi iš "Tegul bus pagarbin-tas", tegul sau sveiki tvirtina, buk katalikų tikėjimas tėsas geras vien vagims ir galvažudžiams, buk užtenką pa-sidalyti vogtais pinigais su kunigais, kad dangus būtų užtikrintas. Ir didžiausias neišmanėlis žino, kad tai ne-tiesa. Tokie nesąmojai gali patikti tik girtiems pasilei-deliams. Doras žmogus gali tik už juos paimti vaikežui už kelinaičių ir..., nes tai vienatinis argumentas su vai-kais. "Dagio" įtekmė permaža, kad būtų verta imti rim-tai jo straipsnių vaikiškus nesąmojus. Ačiu už prisiunti-mą — bet netilps.

PIRMUTINE KRAUTUVE**IR IŠDIRBYSTI****BAŽNYTINIŲ DAIGTŲ****„RYZNYCIA“****PO GLOBA MYKOLO ARKANIOLŲ,**

114 S. Chestnut St.,

Shenandoah, Pa.

Krautuvėje randasi Bažnytiniai daigtai sekanti:

Žvakės margos vaškinės po 1 svarą 2, 3, 4, 6, 8, ir 14 svaras po	26c.
Žvakės vaškinės rankom margitos po 2 svar., 4, 6 ir 8 svaras po	50c.
Pakeliais knatai vaškiniai (wax tapers) pakelis po	24c.
Dėl aštuonių dienų pakeliai po	67c.
Anglys už svarą	28c.
Aliejus (8 day) už gorčių	\$1,10
Žvakės vaškinės (Rožė) dėl uždėjimo po 3 ir 4 svarus, už svarą	60c.
Lietinės žvakės vaškinės po 16 svarų ir 18 svaras po	22c.
Žvakės Starinavos lietinės 16 sv. ir 18, už svarą	16c.
" 4 sv. ir 6 susuktos 4 sv. ir 1, sv.	16c.
Altoriaus žvakės (extra) sv. po	37c.
Geltono vaško 1 sv. ir 6, svaras po	30c.
Kodylas prancūziškas po	55c.
" "francincense" po	50c.

Teipgi siuva pulkinius bažnytinis rūbus, taiso se-nus. Parduoja kielikus, oimborijas, monstrancijas.

Galima gauti lietuviškų maldaknygių, kvietkų, draugijoms ženklelių, veliavas, šarfas ir t.t.

**Kun. L. Levickas,
Prezidentas.**

S. L. R. K. A. CENTRO VALDYBOS ADRESAI.

JONAS RIKTORAITIS, prezidentas,
67 James St., Waterbury, Conn.
KAZYS VAŠKEVIČE, vice-prezidentas,
186 Jefferson St., Newark, N. J.
KAZYS J. KRUSINSKAS, sekretorius,
457—17th St., Brooklyn, N. Y.
ANTANAS DANISEVIČE, kasierius,
630 W. Centre St., Mahanoy City, Pa.
Kasos globėjai:
JUOZAS VASILIAUCKAS,
112 N. Greene St., Baltimore, Md.
MARTINAS KADZIEVSKIS,
3244 S. Morgan St., Chicago, Ill.
KUN. V. VIZGIRDA, knygins,
190 S. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
KUN. M. A. PANKAUSKAS, dvasiškas vadovas,
P. O., Forest City, Pa.

PIRKITE DVI LABAI GRAŽIAS**DJRAMAS:**

**Juodoji Suemite,
Mažiute Aprikiute,
kaina 20 centu,**

**ir Šventoji Agnete,
kaina 15 centu.**

Sudėtos pas Joną Daugirdą. Adresas:

JONAS DAUGIRDAS,

P. O. Box 413,

Girardville, Pa.

**IŠEJO IŠ SPAUDOS DAILUS SCENIŠKAS
VAIZDELIS VARDU**

“DEGTINĖ,”

kaina 10 centu.

Galima gauti

“Draugo” Redakcijoje.

Ar rengiesi kur važiuoti?

Jei teip, tai ateik pas mane
nusipirkti

naują siutą.

Mano siutai siuvami geru kriaučiu; perka juos kiekvienas, kurs nori gražiai pasiređiti. Mane visi gerai pažįsta, kadangi mano krautuvėje kiekvienas pilnai buna užganėdintas. Ir Jus, kurie skaitysite šį pagarsinimą, ateikite persitikrinti, o pamatysite, juog pas mane geresnis tavoras ir žemesnės kainos. Nerasite vyro, kuris negalėtu pasirinkti siuto pagal savo skoni mano krautuvėje.

Tik ateikite.

Louis Rosenthal,

ANT KIRBY'S KRAUTUVĖS,

SOUTH MAIN ST.,

Wilkes-Barre, Pa.

Tautietil! Jei reikia Tau statyti nauji namai, ar taisyti seni, tai žinok, kad tatai atliks kuogeriausiai kontrakterius **MIKAS SLAPIKEVIČIUS**, New Philadelphia Pa.

Nauja Knyga—Biblija—arba šv. Raštas išleistas KUN. S. PAUTIENIAUS.

Tik vienas šitas šventaraštis yra katalikiškas.

Kaštuoja \$2.00 ir 15c. persiuntimui

Adresas: **REV. S. PAUTIENIUS,**
GIRARDVILLE, PA.

ATSPAUDINOME

Trumpą Katekizmą.

Kas turi vaikus ir nori išmokyti juos Katalikų Tikėjimo tiesų, tenusiperka tą katekizmą. Kainuoja 10 centų. Perkupčiams nuleidžiame procentą. Adresuokite:

"DRAUGAS"

314 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

Jieško vietos.

Vargonininkas neseniai atvažiavęs iš Lietuvos galintis atsakančiai vesti bažnytinį ir tautiška chorus, turintis apie savo darbą paliudijimą, paieško vietos prie lietuviškos bažnyčios. Turi 21 metus amžiaus. Atsišaukti:

O. Rosmanskis, 1654 Wabansia ave., Chicago, Ill.
(30—VII—10)

A. UZUMECKIS,

Lietuvis Graborius ir Balsamavotojas.
Viską išpildo geriau ir pigiau negu svetimtautis.
Persamdo karietas vestuvems, krikštinioms ir t.t.
Prima lavonus ir iš kitų miestų.

Reikale kreipkitės pas savo tautietį.

324 WHARTON, ST. PHILADELPHIA, PA.

TELEFONAI:

Bell Lombard 27—39 A. Keystone Main 42—18 D.

TAMIKYTE LIETUVIAI!

Kelionė per jures. Tūkstančiai tūkstančių mūsų tautiečių keliauja į prigimtą šalį ir iš tenai atgal į Ameriką, o visi labiausiai užganėdinti, kurie perka laivakortes pas:

JONA NEMETH'A,

3 N. MAIN STR., WILKES-BARRE, PA.

O kodėl? Nes turi gerą prižiūrėjimą, parankią kelionę, kad tartum kaip ir pačios kompanijos būtų pirke laivakortes. Siuntimas pinigų greičiausias ir pigiausias pasaulyj.

DR. I. W. MENDELSON,

Lenkiškas Gydytojas.

PRIEMIMO VALANDOS: 8—10 iš ryto, 2—4 po piet, 7—8 vakare.

50 South Washington St. Wilkes-Barre, Pa.

Peoples telephone 1585. Bell telephone 756.

Swalm Hardware Co.,

No. 21 North Centre Street,
POTTSVILLE, PA.

Ivairiausi geležiniai daiktai, tepalai, stiklas, dudos, plasteris, irankiai, sportiniai ir naminiai daiktai.

JUOZAS SUKIS,

Geriausias fotografistas visoje apielinkėje.

Norinčius priėma mokytis ant fotografo. Visi lietuviai privalo traukti savo paveikalus pas viengentį.

9 WILLIAM ST. PITTSBURGH, PA.

FABIOLA,

Garsi kardinolo Wisemano apysaka. Vertė Vytas Kaina 1 doleris. Imantiems daugiau, kaip vieną egzempliorių, nuleidžiamas didelis nuošimtis.

Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,

312 S. 4th St.,

BROOKLYN, N. Y.

LIETUVISKAS DZIEGORMEISTERIS.

Parduodu tikro aukso laikrodėlius, gvarantuojamus 25 metams. Lenčiųgelius ir gražius žiedus. Armonikas ir visokius muzikališkus instrumentus, albumus su muzika, akuliorius, revolverius, britvas, pocket books vyrams ir moterims. Visokias knygas, rašančius, škaplierius, kryžorius Kaledasleidžiu už pusę prekės ir įkitus miestus siun-

ANTANAS PUTIRSKAS,

144 W. Market Street,

Scranton, Pa.

OFFICE NEW PHONE 87.

RESIDENCE 1100.

LIETUVIŲ ADVOKATAS

JONAS S. LOPATTO

47-48-49 Bennett Building, Wilkes-Barre, Pa. ..

Norintieji pasiskolinti pinigų ant pirmo mortgage,
arba pirkti namus lai kreipiasi.

Naujas Telefonas 1005.

Senas Telefonas 689.

DR-AS ALBERTAS KAUFMAN,

—: GYDYTOJAS IS LIETUVOS. :—

Specialistas nuo visokių ligų.

Gydo net labiausiai užsisenėjusias chroniškas vyrų, moterų ir kūdikių
ligas. Galima susikalbėti, lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir vokiškai.

51 N. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

F. J. Gillis,Pas jį galima gauti visokių torielkų, blydų, stiklų,
puodų, liampų ir visokių virtuvei reikalingų daiktų.
Yra iš ko pasirinkti. Ateikite persitikrinti.

102—104 S. MAIN ST., WILKES-BARRE, PA.

**Wilkes-Barre Deposit & Savings
BANK,**

71 PUBLIC SQUARE, WILKES-BARRE, PA.

KAPITOLAS \$150.000. PERVERSIS \$375.000.

Moka 3-šią nuomintį nuo sudėtų joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ryto iki 3 popietų, su-
batomis nuo 9—12 vidurdienyje.

Galima susikalbėti lenkiškai.

"DRAUGO"**SPAUSTUVE**

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GE-

— RIAUSIA GREITAI ATIEKA —

ĮVAIRIŲ ĮVAIRIAUSIUS DARBUS

SPAUDINA
PILIAI

UŽKVIETIMUS IR KITOKIUS DARBUS

KONSTITUCIJAS, PLAKATUS, TIKIETUS,

RAIDĖS STATOMOS DIDELE—NAUJAU-
SIOJO PATENTO—MAŠINA "LINOTYPE"

ADRESUOKITE

"DRAUGAS"

314 E. Market St.

Wilkes-Barre, Pa.

DR. ALFRED J. WENNER,

77 South Washington Str.

Wilkes-Barre, Pa.

Union Ticket Agency

Seniausio Lietuviška Banka Scrantone ir Visoje Aplinkinoje

Agentura Laivakorėlių ant Geriausių Linijų
Stundis Pinigų kas dien in vienas dalis sviete; taip-gi perka ir išmaino vi-
sokius pinigus. Išdirba visokius dokumentus Amerikos ir Lietuvos teismuose
Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos iš ryto iki 9- val. vak.
Nede oje: nuo 10-tos iš ryto iki 5-tai valandai vakare.**ADOLF BLAU, Union Ticket Agency,**

203 Lackawanna Ave.,

Scranton, Pa

Taip-gi turime savo kraituveje daugybę visokių maldaknygių
ir svietišku knygu visokios kalbos :: :: ::

TELEFONAI: Naujas 808 — Bell 682

TAUTIETI! Jei nori išsigerti atikla
puikaus šalto alaus, tai užėik in**CLIFFORD HOTEL,****JUOZAS RICKIS, SAVININKAS,**

781 Clifford Ave., kampas Henry St., Rochester, N. Y.

TELEFONAS HOME 5672—X.

Iš kitur pribuvusiems Broliams Lietuviams suteikiu naudingus patarimus.